

Anganyameta Angakanikaarei A Ekanisa

EKEK NGOLO ANGIKANIKOMWON

Ekek Ngolo A Ngikan Komwon Anyamet Ngina A Laodekia

Apukokino 3:14-22

Kigirak neni ke emalaika angolo a ekanisa a ngolo a Laodekia ebe: ngakiro nu irworo ngolo erai Amen, ekayenan ngolo eyiunan ngolo akire ngolo erai Ageunet a ngisubuna ka Akuj ebe,

Ayeni ayong ngikoniticio ebe nyililim iyong kerai dang nyimwana. Ketia kejok kerai tolilim kori tomwana!

Aso anguna ijalamia iyong, ikwabo nyimwana kerai dang nyililim, ekemwauni ayong iyong anakituk kang.

Anerai ibala iyong ebe, arai ayong ekabaran ido abarit, ka emam ibore eitanit. Ikwabo nyiyeni iyong ebe irai ekangican, ngolo ikitimitoi, ekuliakit, emuduki, ido ngolo ileri ikongin.

Aso eketutuki ayong iyong ebe, togiel aneni kang esabu ngolo ililiunitae ka akim, ikotere ibari, ka nganapito nguna akwangak ikotere inapi, ikotere nyetakanut ngileec ngulu ka akiler kon, ka ekitoe ngolo kiwosa nakonyen kon ikotere ikienyuni.

Eretakini ayong ngulu amina, ka etatami; aso tokok, kibekek etau dang.

Toanyu awoi ayong a lokek ekungkungi, ani kiira itunganan ekatoil ido tongaa ekek, alomari ayong neni keng, ikimuji ka inges, inges dang ka ayong.

Inges ngini ipiyori, ainakini ayong inges akiboi kaapei ka ayong alokicolong kang, ikwapei abunio ayong dang epiyoria ido eboikin kaapei ka papa kang lokicolong keng.

Inges ngini eyiai akit kiira nguna ebala Ekuwuam neni a ngikanisai.

ETAUN NGOLO A LAODEKIA

Ekero ebe Laodekia lo erai apolou keng, "Ngapedorosio a ngitunga" Arai inges ekero ngolo engenyuna ngolo alimokinitae ngitaunio ngulu alalak; anguna ka akeraritor ngaberu nguna ka ateker angina ka akabanut nguna amaikinitae ngirorwa kec. Arai etaun lo ngolo apol noi alopote a ekipukae keng ka torai dang etaun ngolo eyikatar ajako noi alokiding ngitaunio ngulu ayiakasi Asia Maina. Apotu ngitunga ngulu ainakina ngulu a etaun alo yaut ngiboro ngulu alalak lotaun lo. Arai inges akibois ngina ayiai esukul ngolo apolon ngolo a ngidakitarin. Arai ngitunga keng ngulu ayenen alotoma ngiboro ngulu etiyiaununuyete ikes ka toyiakatar dang aosou ngina a sayanis. Anyarito ngulu a kolong inges ebe, "Meteropolis" anguna arakar inges etaun ngolo apolokinit ngitaunio ngice ngulu adolito ngatomoniarei- ka-ngikan. akuj ngina kapirit ngina elipio a nen, arai Seus. Nguna a kire anyaritae nabo etaun lo ebe, Dayopolis (Etaun ngolo a Seus) anguna ka akitopolooritor akuj kec. Alotooma apaki ngina a ngikaru a ngamiae a ngaomwon abu akiriamun ngina apolon ngina a ekansol a ekanisa toyiakaun nen. Abu nai amaran ngina ka akwap ngina erucuna lotaun lo inaki ngitunga eisikinete inges jik.

Epite tokona ngolo iriamarakatar ngipitesio ka anyamet a ngina esidion a na ka ngipitesio ka anyamet a ngina tokona ikiyiarua iwon ana. Akitaanyunet apei inges na ebe, elipete ikes akuj apei bon, Seus ngolo arai ekapolon ka papakec a ngakujo. Erereunit nen epite ngolo tokona enupitere iwon alorwa yok alu "Akuj apei ngolo erai Papa yok a daadang" akilip ngina ikatakinit akimorikin ekaitotone ngolo a ngitunga, ka eyiai tokona acununakin iwapei ngulu a asemis, ngikatolikan, ngiyudayan, ngimiidi, ka nguluce dang. Toyiai alosikinet ngina ebala ebe, ekilipe ngolo ka akimorikina ngol ebuni akiyatakin amina yok, amisiikin, ka amitakin a ngini donupe. Eyiakasi tokona ngikatolikan ka ngulu asemis amunikinit noi etic ngun, ka aremor ngataagor alotooma akimorikin na alotoom alosikinet ngina ikongitoe ebe iwapakinete nguluce dang. Aponi kingolikinai ngipitesio lupeilu alotooma arionget ngina ka akimorikina angibukui (UN) ngina angerioto ngikarikok angakwapin idio dadang ngini eyiakatar akokonokin ngina ke ekuwuam nai apotu kitojokiasi akiwaakini nawae nganupeta nguna etyakara ngun kaapei ka atametaite ebe tocunakin ngidinio dadang iwapei toruwor epei, naarai eyiakatatatar dadang apei losikinet, ikec dadang eyiakatatatar ngipulanin ngulu ikwaan ka ikec dadang iyookino.

Toanyu iyong ekero lo ebe, Laodekia "Ngapedorosio nguna a ngitunga," kori "Akiyokino ngina angitunga." Ayiai mono kolong anyamet adio ngina ikwaan ka anyamet a ekanisa ngina a ngirwa alu ngina abu toanyu ngibukui DAADANG enyounete anguna ka akiitanit ebe torai ngitunga daadang ngulu iriyian, alopote a ngolo ka akirik ngitunga ka apolokinit ngisilinga dang a? erai na anyamet ngina a Komunist ngina itaraunitere ngitunga daadang ngulu ebeit kiriyian, atabo kerai ngun, nguna ca irworosi ikes erai erwor.

Erai na apaki ngina a ngipati a ngulu ka aseon ngulu enyarasi ebe, Ngikiristo Ngulu Eminasi Akwap Kec, ka ebe Ngikiristo ngulu imorikina, atukot a ngikiristo ngina imorikina, ka ngirorwa ngulu dang. Aneni a ngitunga yok a ngulu eswomito ngakiro ka Akuj a losukul, erai Yesu itunganan ngini amina akimorikina ka ebe tar ekanisa dang ngolo esiaunan ngolo ayiai Ekuwuam erikit ye, ebe amina akimorikina, ido ebeit iwon tokona dang etiyiata nupeingun.

Ngina anyaritotor ngitunga ngulu kolong kwi Laodekia ekiro ebe Meteropolis, arai inges ekiro ngolo erereunit apukan apei ngina erai kipuka akwap daadang, nginapei tokona eyiakae iwon ayeun. Ikwapei ikiitunitor iwon ebe abu etaun ngol torau akibois ngina a bu Ekansol ngolo apolon ngolo ke ekanisa toyiakaun, anen ikianyuni iwon nabo etorube ngolo ka akimorikin ngikanisae ngina tokona eyiai alosit kingaren ngin, alopote angolo ayiakar alotaun angol. Moi alotoma adiopakiki ngina euriyiana ikiponi iwon akingolikin ngitunga ngulu kos enyaritae iwon ebe Ngikiristo ngul, imorikin kapei. Kire jik, anerai eyiai kona ekanisa adocakin ka apukan, ngidinio ka politiks dang eyiakasi elosete akimorikin kapei. Eyiai etama eenuwanar. Ngakima dang epote akitemokin akiwakino lodula.

Arai etaun ngol, ngolo amina amaran ngina ka akwap akisicanit, ido abu amaran ngina ka akwap tomunya inges. Esaluni Anyamet na alotooma Akuj akiloilookin akwap daadang ngina alot aminakin ka adotianot ngina ngorot. Meere ekitiyae ka akwap bon emaranikini, nai tar akwap dang alope itamaranikinio ka nait kiteteunai anguna ka apukan a Kristo ngina angikaru aliput.

Abarit etaun lo, ido eleleba inges ngitunga ngulu abarito. Eleleba ngitalio inges. Ido aosou dang abu kiyatakin. Epite ngolo ikwaanatar ka nakuwarina. Ebarito ngikanisae. Erai akilip ngina ibus ka tocamuna dang, nai tolilim ka totwanite. Ekamasi ngitalio ka akisiom akibois ngina ka Akivot angina eyaunit Ekuwuam, ka ekota sayans tar akiyiun, aso aruwor itunganan ngini atingiasi ngiboro.

Alotooma ngipitesio daadang, iriamuni iyong atemar ebe Laodekia ngolo kolong ngorot ye adaun akidoun nabo alotooma ngikaru ngulu erai ngalipio ngarei lu alotooma anyamet ngina a Laodekia na. Alotoma akitimio ngina ka Akuj, kimiek ikes ngulu eyiakatar ngaki nguna kiiraret tolotomut alotooma keng ikotere nyemora ka inges ngasecisia keng ka atubokino dang ngina etupakinit ngasecisia keng.

ANYAMET NGINA A LAODEKIA

Esiakini anyamet ngina a Laodekia na alotooma apaki ngina eloduniata ngikaru ngalipio ngaarei, acepaki ekaru 1906. Ebuni bo inges akiyaa aoyiau ngina ebai ai? Ikwa eketiyan ke Ekapolon, ngolo engolianak ngakitapoeta nguna alalak noi, nguna EMAM alokiding kec adio apei dang ngina abu tobucari nyitodolikino, kimieki otamaki (Nyabala rika ayong ebe akidwar na, nai erai atamakinit) ebe ebuni anyamet na asalun alotooma ekaru 1977. Erai ikicamakinite iyees ayong akiteyenikin iyees ngadi nguna ayiakatar ayong nege, agongakinit ayong atamit kang na, naanyuneta nguna apolok ngakan-karei nguna apote neni kang eropuuno ataparacu apei akolongit ngina ke esabit elap ngolo a ngikan-kapei ekaru 1933. Abu Ekapolon Yesu ekisirwor ayong tema ebe, ayapuu abunore ngina ke Ekapolon, ebe ani eroko inges nyebuno, epote mono ngakirosia nguna apolok ngakan-karei akingarenikin abunore Keng. Abu ayong egiraki ikes daadang, ka abu dang eteyenia Apukokino ngina ke Ekapolon ataparacu ngin. Abala akitapoet ngina esiaunan ebe ebuni ekile ngolo enyaritae Musolini akicodokin akwap ngina ke Esopia ka ebuni inges akikamar akwap ngin. Abu akitapoet na kitolomu ngipegeta, ka ngice dang apotu tongoa ngina alimunio ayong ngun, ka dang pa apotu tonupa. Nai apotu ngun kitodolikin ikonginapei. Abu inges kicodo inaa totingite ngiboro keng ngulu jiet ngulu kitet ido kikamari dang jik. Pa apotu ngitunga ka akwap a ngin toriamut adiopakiki cut. Nai etodiunit sek akitapoet atemar ebe ebuni Musolini atwanare etwane ngolo aronon noi anerai ebe, epote ngitunga kengpei alukin inges. Apotu ngun kitodolikin jik ikongina alopote a ngolo sek alimunitere.

Aanyunet ngina etupakini elimorit nguna alongaren ebe etunganan ngolo alo Astrolia ekekiro Adolupo Itila enyouni apolokin Jamani ka aridakinit, ka iriyari akwap dadang tooma lojie. Etodiunit elain ngolo ka akodet ka epite ngolo eyiakaunotor ngajorei yok apaki ngina ationon akilounia ngun. Ka abu kitoodiu Itila eyiakaunotor ka asalunet ngina erai etuumikin.

Aanyunet ngina a ngauni ayiai alotooma eyakae ngolo apolitiks angakwapin naarai abu eketaanyik ayong eyakaunosi nganupeta ngauni nguna enyaritae ebe Pakisim, Nasisim, Komunisim, nai nguna engarenok ngaarei ilikorio tooma neni angina angauni. Abu Etoil ekecoco ebala, "TOCOITE RASIA, TOCOITE RASIA. Kisingoliarite akonikongu neni a ekabaka angolo alo kaju."

Abu aanyunet ngina angaumwon kitoodiu ebe ebuni aosou ngina a sayans akiyiatakin noi, ebe epote ngun akitiyiakin kelunyar ejie ngolo a ngiarei ngolo ka akwap a daadang. Alotoma akitapoet na, engarenikinit amotoka ngina ayiai ibore ngini asibit ibore ngini itiyiaunitae ka apira kidiana keng, ido toyiai ekeri kiwapite ngirukudei ngulu kokajokak noi, ido tometetei inges ka arimoti, atakanete ngitunga iboyete alotooma amotoka na tomam tar alogoro ka ido toyiakasi eboliase ece kabila ka abolia kitalakanarotor ikek make.

Atapit aanyunet ngina a ngakan epite ke eyiare ngolo ka anyamet yok a na, ido totapite noi naberu.

Abu Akuj eketoodik ayong atemar ebe ageut ngaberu aekar anakibois kec sek anguna acamakinere ikes dang akad. Togeunete nai ngaberu akibany ngitim kec, ibore ngini itoodiarit atemar ebe nyeroko nabo ikes eyiakasi kwap apedor ngina ke ekile ido tolosikinito noi epite ngolo ka atemar ebe eyiakatere iwon daadang ngapedorosio nguna iriyian, kori alotoma ngapakio ngace, edeparito jik akitiriyiana ke ekile dang. Abu togeu anapit ngilowi a ngikiliok, paka todol neni abunio tolerokinio. akitodol ngina engolikinia ayong epica ka aberu a ngina aleri, mati ca idoomo idio ngini atia ngakwii a ebobore. Alotooma aanyunet na abu ayong engolik akibatario ngina apolon ka amunaro ngina aronon ngina ka akwap a daadang.

Ido alotooma aanyunet ngina a ngakan-kapei, abu aberu ngina ebusan noi ido torai ngina adedeng tonyou ka Amerika. Abu inges toridaki ngitunga daadang ka apedor keng. Anupit ayong atemar erai na anyoun ngina ke ekanisa a ngolo a Roman Katolik ido atotamite nabo dang atemar epedori tar dang arau aberu kire adio ngina ebuni moi anyoun ka apedor angina apolon alotoma akwap ngina ka Amerika anguna ka aseon angina acamakinere ngaberu dang akicak ngakadia.

Alotooma aanyunet ngina esidion ngina erai ngina a ngakan-karei, abu ayong eira agirokinet ngina aronon noi, ani abobongi ayong aanyun ngun, abu nyengolik idiobore mati ngakapongor, ngapanya nguna apolok noi, ka apuru iriamit akwap ngina ka Amerika daadang.

Alotooma ngaanyuneta ngakan-karei nu, kapei ka epite ngolo elocokinor akwap noi alotooma ngikaru ngatomonikan ngulu alunyar lu, ATAMAKINIT ayong ebe (Meere akidwar adwari ayong nu) epote ngaanyuneta nugu daadang akitodolikin alotooma ekaru 1977. Ani ikwapei eponiata ngikalalak apupun ebe meere alimunet na ngina iyookino ikwapei sek alimunitor Yesu atemar ebe, "Emam itunganan eyeni apaaran kori esaa," arubakini ayong emukekinit atametait kang na tar kelunyar ngikaru ngatomoniuni, anerai MAM pa abala Yesu ebe emam itunganan eyeni ekaru, elap kori esabit ngolo ebunio Inges. Aso abongokini nabo ayong atemar ebe anupit ayong jik ka orubakinite etogogongit ngun ikwapei ekasioman ngolo ka Akirok kapei ka akiengakinio dang ngina Ekujuwana ebe epote ngipitesio ngulu ka akwap lu asalun alokaru a ngolo a 1977 ido tolomaretei lokaru ngulu ka apeiliput.

Tokona, kimiekiniae mono atolimu nu, eyiai mono itunganan idio ngini epedori atemar edyakara adio alotooma ngaanyuneta ngun-a? Pa apotu ikec dadang kitidolokinos-a? Ee, adau ngina aanyunet akitodolikin, kori eyiai lorot elosi akitodolikin tokona. Abu Musolini kikama Esopia cut, ido abu totwan kimuriakin ngun daadang. Abu Itila dang togeu ejie ngolo pa abu inges topedo akirikakin, ido abu totwan etwane ngolo nyeyenio. Abu ekipukae dang ngolo a Komunisim kilopia ekipukatene luce ngulu arei kwi. Amotoka dang ngina emam ederepat ngina itiyiaunitae toyiai ibore kidiama keng ngini ikoni apira adaun akitiyiaun ido eyiai kona idarit ngirukudei ngulu ajokak. Arata ngaberu dang nguna kos alerokis, ido enapito kona ngilowi ngulu sek erai ngikilongas. Ka ngoon apeikolongit abu ayong engolik epica edio anakaratasia a nguna eswomio eteitei ngolo jik abu ayong engolikinite anakitapoet. (Erai robo ikitemari iwon ebe erai eteitei). Arai inges elou ngolo caor ngolo ayiakatar ngakidingon ngauni nguna cicik nguna erionikinit nguna arapito ngolokisina, ido ayiai nabo neni atoo ka topinok dang alokwap. Eyiai ekanisa ngolo a Katolik anyoun. Ikipotu iwon atoyiakaunotor epresident ngolo katolikato ngoon napeina, ido tomam angayangayat ikiponi nabo ayiakaunor ece.

Nyo nai idongit? Emam icebore mati Ngiburanian 12:26, "Abu etoil Keng kitamaranik akwap apaki yaa, nai tokona ikongit ebe, apei rwait nabo etamaranikini, mere akwap bon, nai adis dang." Arwait apei nabo, ebuni Akuj akitamaranikin akwap ka ebuni inges akitamaranikin nginibore daadang ngini itamaranikinio. Ido ekau keng ebuni inges asubakin akwap nabo ejok. Ngoon elap ngolo a ngiuni ngolo alunyar ngol, 1964 amaran ngina ka akwap ngina abu toyiakaun akolongit ngina a ngakan ngina ebusan ngin, alotoma akwap ngina ka Alaska abu kitamaranik akwap daadang tari bo pa kebunit amaran ngin kiranyu akwap dang. Nai ayiai Akuj alotoma atakanikinet ngina abu kiriam akwap daadang ngin, iteyenikinit akwap nguna moi ebuni inges akitiyia anadoketai a ngina ikeara noi. Elosi inges aduwokin akwap ngina tokona asecan ka torai ngina lamam na. lokato kang, nakato kang, eyiai apei kiding bon ngina ilouni ekabule ngol, ka erai neni toma nanok ngina ke Ekapolon Yesu. Ido ekemaimai ayong iyong eroko akitimio ka Akuj eyiai kapei ka iyong, ebe kipotoki akiyar kon daadang neni a Yesu Kristo, ngolo ebuni ikwapei ekeyokon ngolo eyiunan, ayiun iyong ka akidar iyong ka arikor iyong tomam akitoronet adio, nakibuses alotoma alelianyu ngina ka asir a ngina apolon noi.

EKIAKITONO

Nyayeni ayong kojokan kire erai kebunit nginanyamet toyenunite ekiyakitono ngolo eyiakiunit Akuj neni keng, mati alotooma anyamet ngina a ekingaren bon ngina arai Paulo ekiakitono keng. Tar anyanyamet dang anapei a ngin, pa ayenunito ngulu alalak Paulo ebe erai mono ngae dang.

Tokona, anyamet ngina tokona ikiyiarua iwon na, ebuni aruwor anyamet ngina auriyianan. Elosete ngiboro akitodolonokin ka atipei. Aso inges atemar ekiakitono ngolo ka anyamet angina a Laodekia a na, ebeit toyiai nege tokona, tar bo acepaki keroko iwon dang nyeyenuna inges. Nai kire jik ebuni apaki ngina ebunio inges ayenun. Aso abuni ayong akitogogong ngun anerai ikiyiakatar iwon Ngakigiret nguna idodiarito akijaanakin keng.

Nguna esiaunak ikes nu ebe, ebuni ekiakitono ngol araut ekadwaran. Eyiakaunotor inges apis ngina ke ekadwaran. Ebuni inges ayiakaunor etic ngolo ka akidwar. ebuni inges araut ngolo esipokina cut Nakiroto ka akileleba anera ai apaki daadang ngina edwar ia inges kori ngina eriamunia akitapoet, ebuni alotoma ngapakio daadang araut ibore ngini kire jik eyiai toma "Nakiroto" ka epote jui-jui akitodolikin. Eponio akitogogong inges araut ekadwaran anguna iyonokinor akidwar keng ngapakio daadang.

Akitogogonget ngina itodiunit atemar erai inges ekadwaran eriamuni a Lokitabo a ngolo ka Apukokino 10:7,

"Nai alotooma ngaparasia nguna a etoil a ngolo ke emalaika a ngolo angikan-kaarei, ngolopite itemokinor akutakin akerupepe, itodolikinio akimunono ka Akuj, ikwapei eyiakar eemut ngolo ajokan ngolo abu inges tolimoki ngiketiyiak keng ngikadwarak."

Nai etunganan lo, ngolo enyaritae Anakigiret a na ebe, "Emalaika" ikwapei ilocunitor Ebaibul ngolo a King James, EMAM nyera i emalaika ngolo ebunit Anakuj. Emalaika ngolo angikanikapei ngolo akusi arupepe ngolo kire erai ekipie ngolo ebunit Anakuj, eyiai toma Apukokino 9:13, ka ngolo ikwaan ka inges ngolo kikanetekarei eriamun alotoma Apukokino 11:15. Logo ngolo eyiai Napukokino 10:7, erai ekiakitono ngolo ka anyamet angina a ngakani-karei lokanisa ido erai lo etunganan, ka ebeit inges ayaun eemut a neni ka Akuj, ido ebuni eemut keng ka akijaanakin keng akirikakin akimunono ka Akuj ikwapei kolong sek alimokinitor inges ngiketiyiak Keng ngikadwarak. Ebuni Akuj akirum ekiakitono ngolo ka awasia lo, ikwa ekadwaran ANERAI ERAI INGES EKADWARAN. Paulo dang ngolo ka anyamet angina esiaunan ekoni nepeinen, ido eyiakatar kona anyamet ngina ka awasiana epei nabo.

Amos 3:6-7,

"Ekutakinio mono arupepe alotaun tomam nyekurianunete ngitunga a? Kori eyiakaun mono ngakaronok lotaun, ido nyera i Ekapolon itiyiaunit a?"

Kire ca jik, emam nyitiyiauni Ekapolon idiobore eroko inges nyisilerekino akimunono Keng ngin, neni a ngiketiyiak Keng a ngikadwarak."

Erai alotoma apaki ngina ka awasia naga eponiata ngagirokineta a Yesu nguna kani-karei.

Apukokinio 10:3-4,

"Kiworo a etoil a ngolo apolon ikwa ngolo a engatuny a ngolo irurumae. Ngolopite eworounio apotu ngagirokineta ngakan-karei toruut."

Ani kedaut ngagirokineta nguna kan-karei aruun, todikino ayong egirakini, nai abu eira etoil ngolo abunit anadis ebala ebe, kipucaki nguna adaut ngagirokineta ngakan-karei erwor, nai nyigir ngun."

Nguna ayiakasi tooma nagirokineta ngun, emam itunganan eyeni. Nai ebeit atoyenutu. Ido ebuni nen akiitan ekadwaran toriamu apukokinio anera i emam nyeyiakatar Akuj erot ece ngolo kitolomunet apukokinio ngina a Ngakigiret Keng mati akisitiyia ekadwaran bon. Anera i ebunene Akiroto alotoma ngirwa daadang kitorunite lokadwaran, ka erubarit dang jik ikoni neni. Erai ngol ekisil ka Akuj ngolo ileere noi tar kikataki iyong akiwarit alotooma Ngakigiret dang. Akuj ngina erai ngina nyiloconokin ka ngipitesio Keng dang ngulu nyiloconokin ngul, abu kiyiakunite ekadwaran alotoma nginanyamet daadang alotoma ngapakio daadang nguna ikoyakiniata ngitunga alotooma ngakinapeta nguna ka akujuwanut. Erai nai nen alotooma apaki ngina eakariata ngulu asioloji ka ngitunga dang alotooma Akiroto, iriamuni nai iyong atemar iyakiuni Akuj eketiyan Keng lotunga lu (Meere ngulu asioloji) Ikotere erikinite akitatam ngina aliokonon ka arikun ngitunga nabo neni ka Akuj.

Angun, ikiyia iwon ikitee abunore ngina ke ekiakitono a ngolo a ngikan-kaarei, ka erai inges ekadwaran.

Nyikiya iwon ikitee abunore ngina ke ekiakitono alo bon ngina eyiai tooma Apukokinio 10:7, nai ikiriamuni iwon atemar ebe, irworo Akiroto nguna ka abunore ke Eliya eroko Yesu nyebonguno.

Alotooma Matayo 17:10,

"Kingita ngikasiomak Yesu ebe, kaanukiro nai abalatar ngikegirak ebe, ejokikinit Eliya abunore mono?" Tobongok Yesu ikes ebe, "kire ebuni Eliya akitemokin ngiboro daadang."

Eroko abunore ngina a Ekapolon yok, ebeit Eliya abunore anguna ke etic a ngolo ka akinyakun akiyookino lokanisa.

Erai ngunapei nu elimunit Malaki dang ekek 4:5,

Ebe toanyu, "Ekeyiakikini ayong iyeg Eliya ekadwaran eroko nyebuno apaaran ngina apolon ngina arienyanaan ngina ke Ekapolon nyebuno: ido ebuni inges akibelekin ngitai"

atapapa tomaikinos ka ngulu a ngidwee, ka ngitai a ngidwee dang tomaikinos ka ngulu ata papa kec, ani kemam abuni ayong akinyasun akwap a ngilami."

Kire jik emam adio ngayangayat nguna ikamunito abunore ke Eliya eroko Yesu nyebonguno nakwap. Eyiakatar inges etic edio ngolo iitana inges kirikak. Etic ngol, inges neni ebala alotoma Malaki 4:6 ebe, "Ibelekini inges ngitai a ngidwee tomaikinos ka ngulu atapapa kec." Apolou ngina ikiyenia iwon atemar erai lo etic ngolo ebeit inges akirikakin alotoma apaki na inges na ebe, adau sek inges akirikakin ewae ngolo ebala ebe, "Ibelekini inges ngitai ata papa tomaikinos ka ngulu a ngidwee," Ngina ayiakar kuwuar akijaanakin ngina ke Eliya nege alotoma akijaanakin ngina a Yokana Ekebatisan.

Luka 1:17,

"Ingareni inges a lokingaren Keng alotoma Ekuwuam ka apedor ke Eliya, akibelekin ngitain atapapa neni a ngidwee, ka ngulu ka amaange alosenena anaosou a ngulu iyokino, akitemokin anguna a Ekapolon ngitunga ngulu itemokinitoia nguna Keng."

Alotooma akijaanakin a Yokana, "Aponi ngitai atapapa kibelekinoi tomaikinos ka ngulu a ngidwee." Ikiyeni iwon ngun kojokan anera alimunit sek Yesu. Ido mam nyebala inges ebe aponi kibelekinoi ngitai a ngidwee tomaikinos ka ngulu atapapa. Aroko ngun eyiakasi ngaren. Eponio akibelekin ngitai ngulu a ngidwee a ngulu ka awasia neni atapapa kec ngulu kolong a Pentekost. Abu Yokana kitemoki atapapa ikotere nai ijauni Yesu ngidwee kec nanok Keng. Nai ekadwaran ngolo ebuni Ekuwuam ngolo ke Eliya adoikin lo, ebuni akitemokin ngidwee ikotere ijaunete nabo Yesu ngina a ngarei.

Abu Yesu tonyarite Yokana Ekebatisan ebe, Eliya.

Matayo 17:12,

"Nai akalimokini ayong iyees ebe, adau Eliya abunore sek, nai apotu ikes nyeyena inges, nai apotu ikes kitiyiaakis neni keng daadang nguna acamito."

Apolou ngina enyaritor inges Yokana ebe, Eliya erai anguna anu ebe, Ekuwuam ngolo kolong ayiai neni ke Eliya a ngolo engarenon a ye, inges pei abu tobongu nabo ido todoik Yokana dang. Ikwanginapei abunio Ekuwuam kolong todoikino Elisa dang ekau apukan ngina ke Ekabaka, Akab. Arwait apei nabo ebuni Ekuwuam adoikin nabo itunganan ice eroko Yesu nyebonguno. Ebuni inges araut ekadwaran. Ebuni Akuj akitogogong inges arakau ekadwaran. Ata bo kemamu Yesu alorwa a lu enapit akuwuan anguna ka akitogogong inges araut kire ekadwaran, (Ikwangina kolong abunio inges kiteyenaria Yokana) ebuni Ekuwuam ngolo Akuangan etic ngun, aso ebuni inges akiwakin nakijaanakin a ekadwaran a lo ngaumonokineta ka ngakitanyuneta nguna apolok noi. Ebuni Inges akitogogong ngina pukokino daadang ngina eini Inges ekadwaran lo, anera ebuni ngina pukokino daadang akitodolikin. Epote ngapedorosio nguna ka aumokin akitiyiaun alotoma alimunit keng ngina ka akiyiun. Ido eponio ayiaun nai eemut ngolo einakinit Akuj inges alotoma Akirot anguna ka akibeleun nabo ngitunga nakiyokino ka toma napedor kire ngina ka Akuj ngina iyokino. Epote ngice acamun, nai ngulu alalak eemete cut anguna ka akinger inges.

Ikwanginapei eraakar ekiakitono lo ekadwaran dang, ngolo ka Apukokinio 10:7, ebuni dang inges araut ngolopei ikwaan ka Malaki 4:5-6, ebuni inges alotooma akuwan akikwaanu ka Eliya ka Yokana. Arai ngulu arei kwii daadang ngitunga ngulu atiakunitae alotooma ngisukulo kec ngulu itatamete ngakiro ka Akuj ngulu acamunitae alorwa kec a ngul. Arai nabo ngulu yarei kwii daadang ngitunga ngulu aminasi akiboi anariet. Erworianakinete lu arei ngul apaki ngina einakinere ikes nguna limuno tobasi ebe, "Irworo Ekapolon Ikona Ta," Irworosi ikes nguna eponito jik a neni ka Akuj alotooma apukokinio. Apotu ngulu arei kwii daadang kiretanakis ekilipe ngolo ayiakatar ikes ka ngikarikok ngulu a ngirwa kec a ngul. Nai meere ngun bon apotu ikes kiretanakis tari ngulu amodianakinak kori ngulu aminasi amodianakin ngulu. Ka toanyutu nabo nu ebe, apotu ikes ngulu arei ngul daadang todwara ngakalalak nguna ikamunito ngaberu nguna malanotin ka ngipitesio ngulu ayiariata ikes. Abu Eliya kiretaki Yesebel, ka abu Yokana kiretaki Erodiya, aberu a Pilipo.

Tar pa kebuni inges araut ngoloti arwon dang, ebuni Akuj Elope akitogogong akijaanakin keng. Ikwapei abunio Yesu kolong kitogogongio akijaanakin ngina a Yokana, ido kitogogong nabo Ekuwuam ngolo Akuangan akijaanakin a Yesu, angun, ikiponi iwon atamakin ebe ebuni Ekuwuam ngolo Akuangan akidodiar alotooma akiyiar a ekile a ngol neti itiyae alotooma ngiticisio ngulu ka apedor ngulu emam idio ngini epedori akitepeg ka apedor ngina nyeriamun ka adio kiding a daadang; ido ebuni Yesu anabongun Keng akitodiar inges ikwanginapei abunio inges kitodiaria Yokana. Abu Yokana kidodia ebe ebunit Yesu, ido ebuni ekile dang logo akiteyenyiar ebe, ebunit Yesu ikwa ngina kolong abunio Yokana dang kitiyiator. Ido abongun ngina a Yesu dang kire ebuni akitogogong atemar ebe, kerai kire ekile lo ekengarenikinton ngolo ka abongun a Yesu nakwap ngina a ngarei. Erai nai naga akitogogonget ngina ka awasia ngina itodi ebe, erai lo ekadwaran ngolo elimitoi alotoma Malaki 4. Ekisal ngolo ka apaki a ngibukui ebuni araut apeleunet ngina a Yesu a elope. Angun, ebuni apaki amamukaun nabo aneni kec a ngulu adaut sek akinger Inges.

Anguna ka akitacaun nguna ikamunito ekadwaran ngolo ka akolongit angina ka esidion ana, iitana iwon atoyenutu kojokan ebe ekadwaran ngolo eyiai Matayo 11:12, arai Yokana Ekebatisan ngolo sek alimitoi alotooma Malaki 3:1,

"Toanyu, eakiuni Ayong ekiakitono Kang, ido ebuni inges akitemonokin ekarot alongaren kang, tosodi ebuni Ekapolon ngolo iwarito iyes ngol Loyekalu Keng ka atipei, erai inges Ekiakitono ngolo ka Akitutuket ngolo ilelianikinito iyes, ebala Ekapolon ngolo a Ngajorei ebe, toanyu ebuni inges kire."

Matayo 11:12,

"Tosodi kedau Yesu akicik ngikekasiomak ngulu tomon ka ngiarei, tonyou a nen tolot akitatam ka alimonokin loreria kec.

Ngolopite eiraria Yokana alokai a ngienan ngiticisio a Kristo, kiyiakiya ngikekasiomak, temasi ikes neni keng ebe, erai iyong ngolo ibunit kori ikidaruni isua ece?

Tobongok Yesu ikes ebe, toloto tolimokisi Yokana nguna iirasi ka nguna ianyut:

Akienyut ngimudakanotin ka arotokis ngikangualak, etangaleun ngulu ka atapon, eirasi ngikiminganotin ka eteyiarun ngikatwak ka alimonokin Eemut ngolo ajokan neni a ngikuliak,

Itererengitoi itunganan ngini nyeriamuni kigukinet anguna kang.

Ngolopite alosioto ngul, togeu Yesu alimokin ngasepico nguna a Yokana ebe, Nyo ilosito iyes aanyun anaritet? Akasirimaete ngina iloilo ekuwuam a?

Nyo nai ilosito iyes aanyun? etunganan ngolo enapit ngilowi ngulu enonok a? Ikes ngulu enapito ngilowi ngulu enonok eyiakasi nakais a ngikabakae.

Nyo nai ilosito iyes aanyun. Ekadwaran a? Ee abala ayong iyes iloit inges ekadwaran noi.

Logo inges ngolo igiritae ebe, toanyua eakiari ekiakitono kingaren kon ngolo itemokini erot alokingaren kon kire abala ayong iyes alotooma ikes ngulu idoununuyete ngaberu emam ngini atakanuu epol akilo Yokana Ekebatisan, nai ngini edit alotooma apukan ngina ka adis epol akilo inges."

Adaut nugu akitodolikin, adaut atakanun, ido erikakin. Nai tokona toripu iyong alotooma Malaki 4:1-6,

"Toanyu ebunit apaaran ngina enoki ikwa ekitet ido ebala Ekapolon ngolo a Ngajorei ebe daadang ngulu eturok, ee robo; ka ikes daadang ngulu itiyiaete aronis, epote araut ngakasirim nguna aonok ido apaaran ngina ebunit ngin, ebuni akicunyar ikes daadang, ka nyebuni akidekin ikes adiotagorete kori adioteni.

Nai ebala Ekapolon ngolo Angajorei neni kus a ngulu iminasi ekakiro ebe, elomuni akolong ngina ka akiyokino toyiakatar dang angaleu nabebenuk keng, ido ipote iyes alosit ka topoloto dang ikwa ngitak ngulu elacakinitea ananak.

Tosodi ipote iyes akipudaar ngulu aronok, anerai epote ikes araut ekuron alokwap ngakejen kus anapaaran a ngina etiyiakinia ayong nu.

Kiitunito iyes ngikisila a Musa a eketiyian kang, ngulu abu ayong ecikak inges alomoru Oreb ikotere Ngisirael daadang, ka ngikisila ta etube dang.

Toanyu ekeiakikini ayong iyes Eliya ekadwaran, eroko nyebuno apaaran ngina arienyanan ngina ke Ekapolon.

Ido ebuni inges akibelekin ngitai atapapa tomaikinos ka ngulu a ngidwee, ka ngitai a ngidwee tomaikinosi ka ngulu atapapa kec, ani kemam abuni ayong akinyasun akwap a ngilami. Kingolikisi, atipei kedaun abunore a ekadwaran a Eliya ALO, itesegunio nai akwap ka akim, ido ngikaronok daadang kicunyarae toraut ekuron. Kire robo ca, emam nyitodolikina nugu anapaki a Yokana (Eliya ngolo ka akolongit ana.) Ekuwuam ka Akuj ngolo adwarit abunore ngina ke ekiakitono a ngolo a Malaki 3:1 (Yokana) ayiai akitodolikin nguna kolong sek adwarit Inges alotooma Isaya 40:3 ngikaru ngulu edolito ngamiaie ngauni ngulu asir kelunyar.

"Eporoto angolo iworoe anariet ebala, kitemonokisi erot ngolo ke Ekapolon. Kisidiriata ngirotin ka Akuj yok analongisat."

Kwana, abu Yokana kiworou alotooma apedor ngina ke Ekuwuam a ngolo Akuangan nguna a Malaki ka Matayo 3:3,

"Anerai erai lo ngolo kolong abala ekadwaran Isaya ebe, eporoto ngolo iserae analongisat

ebala kitekonomokisi erot ngolo ke Ekapolon, kisidiriata ngirotin keng."

Aso ikipedori iwon aanyun ejok alotooma Ngakigiret nu atemar, ekadwaran ngolo alotooma Malaki 3 ngolo arai Yokana, MAM nyerai ekadwaran ngolo a Malaki 4, atabo keyiakatar Yokana ka ekadwaran ngolo ka awasia lo tooma kec Ekuwuam ngolopei kolong ayiai neni ke Eliya.

Tokona ekiakitono lo ngolo a Malaki 4 ka Apukokino 10:7 elosi akitiya ngiboro ngiarei. Ipei tic: ikwapei eyiakar Malaki 4 ibelekini inges ngitai ngulu a ngidwee neni angulu atapapa kec. etic ngolo a ngiarei, ebuni inges apukor akimunono ngina a ngagirokineta a nguna kan-karei nguna eyiakasi Napukokino 10 nguna erai apukokinio ngina eyiai tooma nakipuceta nguna kan-kaarei. Ebuni nai araut "Akimunono ngina apukor na" ibelekini ngitai a ngidwee neni angulu atapapa kec. ikote ngun neni jik.

Nai totamatamata nugu dang. Ekiakitono ngolo erai ekadwaran lo ebuni akikwanikin aloyare keng ka alopitesio keng ka Eliya ka Yokana. Epote ngitunga ngulu ka apaki a ngina ke ekiakitono ka ekadwaran ngolo ka awasia akikwanikin ka epite ngolo kolong ayiakatar ngitunga anapaki ka Akab ka anapaki a Yokana dang. Ani ikwapei erakar "NGIDWEE BON" eponio akibelekin ngitain kec, inges atemar erauni ngidwee bon epote akiirar. Alorwa kolong ka Akab aponi toriamunae 7,000 ngulu kire arai ekinyomit ngolo a Israel. Alorwa a Yokana dang arai ikes ngulu akudoko noi. Alotoma ngapakio nguna arei ngun daadang, ayiakasi ngasepico kec toma nadoteu ngina angaputosia.

Acamit ayong alemun akisikwanet nabo apei ngina esikwanitor ayong ekiakitono ngolo erai ekadwaran ngolo a Laodekia ka Yokana, ngolo erai ekiakitono ka ekadwaran dang ngolo engarenikinit abunore ngina a Yesu ngina ke ekingaren. Apotu ngitunga alorwa a Yokana toolikis Yokana temasi kori inges erai Mesaya.

Yokana. 1:19-20,

"Erai naga akiteyenunet a Yokana ngolopite aponiata ngiyudayan kiyiakiasi ngisacardoti ka Ngileebi alo Yerusalem akingit Inges ebe, ngae iyong? Abu tolimo, nyewou, nai tolimo ebe, meere ayong Kristo."

Nai ebuni ekiakitono ngolo erai ekadwaran ngolo ka awasia lo ayiakaunor apedor alokingaren Ekapolon akitodol ngina etamakiniata ngice atemar kode erai inges Ekapolon Yesu.

(Eyiakaun ekuwuam nakwap anapaki a ngina ka awasia ngolo emodikini ngice ido kitunup ikes nu.

Matayo 24:23-26,

"Anerai enyounete ata Kristo ngulu aliokonok, ka ngikadwarak ngulu aliokok, itoodiunete ngakitaanyuneta nguna apolok, ka ngaumonokineta, ikotere akitowolior, tar ngulu seuna erai kepedor.

Toanyuasi akalimokinit ayong iyes eroko nu nyedoluno.

Asosi ani ketemasi ikes neni kus ebe, eyiai inges nariet, nyilot: kori eyiai inges nagulei nguna alotooma, nyiyiut."

Nai tocoite iyong inupi ngun. Mam nyerai inges Yesu Kristo meere Inges Lokoku ka Akuj. ERAI INGES EPEI ALOTOMA NGIKAITOTOI, EKADWARAN, EKETIYIAN KA AKUJ. Mam nyiitanit inges adio polou ikwa ngina pa abunio Yokana dang nyeriamunia adio kerereu anguna araakar inges eporoto ngolo iwowroe ebala, "Meere ayong Inges, NAI EBUNIT INGES ALOKAU KANG."

Eroko iwon nyegolokino nguna ke ekiakitono ka anyamet angina a Laodekia, ebeit mono iwon eitutu ngatameta nuarei nu. Ngina esiaunan, eyiakaunor anyamet na ekiakitono ngolo erai ekadwaran EPEI. Ebala Apukokino 10:7 ebe, "Ngina ekutakinia inges (ikwa ipeitunganan) akerupepe." Emam adioturi nginapei kolong ngina abunio Akuj inakinia ngitunga Keng ngikadwarak ngulu apolok ngiarei alotoma apeipaki. Abu inges ikiinaki iwon Enoka (bon) anapaki keng; abu inges ikiinaki iwon Noa (bon) anapaki keng; abu Inges ikiinaki iwon Moses (Arai inges bon ayiakatar Akirot ata bo keponito ngulu dang todwara); Abu Yokana Ekebatisan dang bu erai epei BON. Nai alotoma apaki ngina ka awasia na, ebeit ekadwaran toyiakaun (Meere akadwaran, atabo kelalak ngaberu ananyamet ana nguna iitanito ainakin iwon apukokino ka Akuj akilo tar ngikiliok), Ido ebala Akirot ngina erai inges epol ebe, (erai ekadwaran) epukokini akimunono neni a ngitunga a ngulu ka awasia alu, ka akibelekin ngitai a ngidwee tomaikinos ka tapapa kec.

Eyiakasi ngulu ebasi ebe epote ngitunga ka Akuj akimorikin kaapei alotooma akiriamakin ariamun daadang apukokinio a ipei a ipei, nai etepegit ayong ngun. Erai ngin atametait ngina pasioit kisikwanikin inges ka Apukokino 10:7. Tokona emam nyapegarit ayong atemar ebe nyedwarete ngitunga ngulu ka apaki a ngina ka awasia a na, ka ebe nyerai akijaanakin kec dang ngina iyokino. Mam nyapegarit ayong atemar ebe nyeyiakaun ngikadwarak ikwa ngina kolong ayiakatar a lorwa a Paulo dang ngina ayiakar epei ngolo anyaritae "Agaba ngolo abu todwar abunore a eron." Acamunit ayong atemar ikote ngun neni. NAI

APEGIT AYONG IKWAPEI EYIAKAR AKIROT NGINA ERAI ESUUDA NGOLO EPOL NOI EBE EYIACAUN NABO EKIAKITONO ECE NGOLO ERAI EKADWARAN ECE NGOLO NABO EBUNI APUKOR AKIMUNONO NGINA IMUNONITAE IKWAPEI EYIAKAR TOMA AKIROT. KA DANG EBE TOYIAKATAR NABO AKIJAANAKIN NGINA IBELEKINI NGITAI A NGIDWEE TOMAIKINOS KA NGULU A TAPAPA KEC. "Erai Ngun nguna Adau Ekapolon Erwor." Itiyiae inges ngun ka Akivot Keng a ngina ewoi pa ijulanakin, ka dang erubari ewoi torai ngina itogogongitai. Eyiai ekadwaran ngolo erai ekiyakitono epei neni ka anyamet ana.

Alotooma asipokina lopitesio angitunga bon, eyeni idiotunganan daadang atemar neni elalakiata ngitunga eyiai nen agelegelia ngina a ngatameta ikotere ngakitatameta nguna etingito ikes. Ngae bo kire eyiakatar apedor ngina ka akiyokino ngina ebeit kinyakunae nabo ananyamet a ngina ka awasia a na, anera ebuni anyamet ngina esidion na akitodiar Ateran ngina ka Akivot angina Asegan. Itodiunit nen atemar ikiponi iwon nabo ayiakaunor Akivot alopote a ngolo kolong sek epotunere alotoma akiyokino, ka dang a lopite a ngolo anupitere alorwa a Paulo. Abuni ayong alimokin iyes itunganan ngini ebuni ayiakaunor ngun. Ebuni araun ekadwaran ngolo itogogongitai, kori ngolo itogogongitai akilo edio kadwaran sek daadang ngoloka adio turi a daadang ameun aneni a Enoka tar nanyamet ngina ka awasia na, anera ebuni ekadwaran lo ayiakaunor ebibiru ngolo erai amoru ngina ka akijaanakin a ngina ka akidwar, ido ebuni Akuj akitodianakin inges ngiboro ngul. Nyerauni inges bon ebuni erwor nai ebuni Akuj erwor a ngunakeng alotoma eporoto ngolo a ngakitaanyuneta. Amen.

Atametait ngina a ngarei ngina ebeit tolomarite lotain yok inges na ebe; apotu nganyameta nguna kan-karei ngun togeut kaapei ke ekuwuam ngolo etidingan Kristo kaapei ka Ekuwuam ngolo Akuangan dang ngolo erai kisirerengitetei ngikaru daadang.

Yokana 4:1,

"Ngulu minan, nyiyiut ngolo kuwuam daadang, nai kitemo ngikuwuamin erai kerai ngulu ka Akuj; anera alomasi ngikadwarak ngulu aliokok ngulu alalak toma nakwapin."

Ipotu yes toanyut ngun a? Ekuwuam ngolo itidingit Kristo itoodiuna kaapei ka ngikadwarak ngulu ka aliokonu. Apotu nganyameta toloomut tooma kaapei ka ngikadwarak ngulu ka aliokonu ka epote angetakin kaapei ka ngikadwarak dang ngulu ka aliokonu. Tokona kire, ebuni EKADWARAN KIRE NGOLO KA ALIOKONU ikwapei eyiakatar nguna a etunganan a lo, a ngolo elimunitai alotoma Apukokinio. Nai tokona eringa inges nyepukoro, iitana mono topeleut ngikadwarak ngulu ka aliokonu ngulu alalak noi.

Matayo 24:23-26,

"Apaki ngin, ani ketema itunganan neni kus ebe, toanyu eyai Kristo ne, kori ama, nyiyiut.

Anerai enyounete atakristo ngulu aliokok ka ngikadwarak ngulu aliokok, itodiunete ngakitanyuneta nguna apolok, ka ngaumonokineta, ikotere akitowoliyor, tar ngulu seuna, erai kepedor.

Toanyuwasi akalimok ayong iyes eroko nu nyedoluno.

Asosi ani ketemasi ikes neni kus ebe, eyiai inges nariet nyilot; kori eyiai inges nagulei nguna alotoma, nyiyiut."

Erai ngikadwarak ngulu ka aliokonu lu ngulu emacaritae ngakikec angunayok ikotere ikiyenuni iwon ikes alotoma Ngakigiret nguna alalak nguna ikote nugu:

Petero 2:1-2,

"Nai ayia ngikadwarak ngulu aliokonok kiding ngitunga, ikwapei eyiakaunotor ngiketatamak ngulu aliokok dang kiding kus, ngulu itolomonete anakimunono akitatam ngina amunyanan, ido engerito.

Ekapolon ngolo abu togielu ikes, irikinosi make amunyarario ngina ka atipei, ido emoromoroo erot ngolo a kire a nguna kec."

Timoteo 4:3-4,

"Anerai ebuni apaki ngina nyepupunito ngitunga akitatam ngina a kire, nai etupete ekecekibure a ngilopeyek,

Eekarete ikes kimiekis akiirar akiyookino, ewoliyorete neni eyia ngiemuto ngulu cario."

Timoteo 4:1,

"Nai irworo Ekuwuam jik ebe, alotoma ngapakio nguna epote etiakatiakaunosi ngice akimiekin akiyiun, epupunete ngikuwuamin ngulu amodianak, ka ngakitatameta ata Satan."

Kwana, alotooma ngina kirot daadang, iriamuni iyong atemar ebe, ekadwaran ngolo aliokonon inges ngolo eyiai kinga Akirot. Ikwanginapei sek ikidaunitor isua akitodikin iyes ebe, apolou ngina a "Eketidingan a Kristo" inges na ebe, "Akitidingit Akirot" Aso, epote nai ngikadwarak ngulu aliokonok lu ibatarito Akirot, einakinete ikes Akirot apolou ngina iriamara ka ekisali kec ngolo ata Satan. Ianyut iyes epite ngolo a ngitunga a ngulu erikonorete ngitunga ngulu naoliyor ka aenikinit ngitunga neni kec alopote a ngolo ka akitukurian a? ebasi ikes ebe, erai pa kitiyiata ngitunga nguna ebasi ikes, kori keekasi ngitunga ngul anenikec, ebe ebuni amunyario akiwuapakin ikes. Erai ikes ngikadwarak ngulu aliokonok, anerai ekadwaran ngolo iyookino erikori itunganan Nakirok ka aenikinit ngitunga neni a Yesu Kristo, ka mam nyebuni inges alimokin ngitunga akiker inges kori nguna ebala inges, nai ebe, tokerito nguna ebala Akirot. Toanyu iyong epite ngolo eyiakatar ngitunga lu kinga anguna a ngisilinga ikwa Yuda. Ikitegielarete ikes iyong ibore daadang ngini iyiakatar iyong anguna ka ainakin ikes ikotere itolosioto ngapurogramia kec. Eaete ikes apaki ngina aoyian anguna a ngicakan akilo Akirot. Ikes dang ngulu ikatakinete akisitiyia ngainakineta epote akisitiyia ainakineta ngina eyiai adiakaret adio toma keng, ka dang kingitas ngisilinga, Ka kimiekis Akirot ka tobasi ebe, erai ngun daadang etic ka Akuj. Ka Elosete ngitunga neni kec ka totitinyikinito ikes, ka kigangito ikes, ka tonupito ikes dang, tomam nyeyenete atemar ebe erai erot ngol, ngolo ka atwanare.

Ee, elelebun akwap ka ngiketuputok ngulu ka akuwan. Alotooma apaki ngina ka awasia ngin, epote ikes akirok ekiakitono ngolo ka awasia ngol. Apotu ngisapa ngikan-karei ngulu a Skepa kikatakis akirok Paulo. Abu Simone dang ngolo kapilan kikataki akirok Petero. Eruwor akecekirok ngina ka akuwan. Emam nyepedorete ikes akitolomun nguna itiyiai ekadwaran ngolo iyookino. Tar ketema inges ebe adau akisikwarunio alunyari epote ikes akirimor elimito apukokino ngina epol noi, tobasi dang ebe nguna tokona eyiakatar ngitunga erai ibore ngini iyokino ka dang ebe ebuni Akuj akitiyia alokiding ngitunga ngiboro ngulu apolok ngulu eumokina. Ido epote ngitunga akinup ngun. Epote ngikadwarak ngulu aliokonok lupeilu dang atemar ebe mam nyeraikiakitono ngolo ka awasia lo itunganan ngini esiomit Akirot ka Akuj alosukul ido mam nyebeit apupokin inges. Nyepedorete ikes jik akitiyia nguna itiyiae ekiyakitono; mam tar nyebuni Akuj akitogogong akijanakin kec; ikwangina itgogongngitor ngina a ekiakitono a ngolo ka awasia a lo. Nai alotoma erwor kec ngolo apolon ngolo a ekituri, ka alotoma erwor kec ngolo irimorit akwap daadang ngol, epote ikes akicikakin ngitunga kimiekis apupokin etunganan ngol (ekiakitono) ido epote ikes atemar ebe itatami inges alopote a ngolo aronon. Ekerete ikes alopote kolong ata papakec a ngulu arai Ngiparisayon, a ngulu arai ngika Satan, anerai abasi ngulu dang ebe itatamito Yokana ka Yesu dang aoliyor.

Tokona, kaanukiro itidingitotor ngikadwarak ngulu aliokonok lu ekadwaran ngolo akire ka amunarit dang akekitatam? Anerai kire eyiakasi ikes ekerete ayeun ikwa ngina kolong a tapapa kec alorwa ka Akab apotu ikes kitepega Mikaya. Arai ikes daadang ngamiyae ngaomwon, ka acamanara ikes ngul daadang, ka erworosi ikes daadang ipeibore, apotu kitabangaana ngitunga. Nai EPEI kadwaran bon - epei bon- inges eyookinit nai ngulu daadang todiakarito anerai abu Akuj inak Apukokinio neni a EPEI BON.

Tocoito ngikadwarak ngulu ka aliokonon, naarai erai ikes ngipeei ngulu adedengak.

Erai kiyiai iyong tooma nangayangayat adio kan nguna etapito nu, kingit Akuj kan ekuwuam Keng ikilelebik iyong ka dang itorik iyong NAARAI EMAM NYITABANGANIO NGULU SEUNA. Iirasi mono iyes ngun a? Emam idio tunganan ngini epedori akitabangaan iyes. Pa abu Paulo kitabangaan iseuna idio, erai kerai todiakarite inges. Ido ananyamet a ngina esiaunan a ngin, angina a Epeso pa apedoro akitabangaan ngulu seuna anerai apotu ikes kitemo ngikiakia ka ngikadwarak ngulu aliokonok ngul, ido apotu toriamut ikes erai ngikaliokok ka apotu togolosi ikes kinga. Alleluya. Epupete ngamekin keng eporoto keng ka iwapito ikes INGES. Amen. Anupit ayong ngun.

EMALAS

Apukokino 3:14,

"Ngakiro nu inges irworu ngolo erai Amen, ekeyiunan ka ekayenan ngolo a kire, Akisiakineta ngina ka asubio ka Akuj."

Ekang, meere mono ngol ekitame ngolo eumokina ngolo a eyiakaunitene a Ekapolon yok a ngolo minat ka Ekalakunan yok dang Yesu Kristo a? edikino Akirot na ekesiburakini ayong acalun. Eyaunito ikes Ekuwuam ngolo a ibore a ngini erai ngini a kire toma lotau kang. Ngina asiomia ayong ikes, amina ayong akilub abobou kec tar eringa ayong edarit amisikinet kec alotoma Lokuwuam.

Eyiai Yesu a ne ikiinit iwon ekitame ngolo a eyiakaunitene keng a elope alopote a ngolo eyiakar anyamet ngina ka awasia na. Elosete ngirwa ngulu ka ajokis adaun. Abu inges kingolik ameun alotooma ngikaru ngulu ka amiat akitodol lokaru ngolo a ngalipio a ngarei ka abu itolimok iwon ngiboro daadang ngulu ikamunito nganyameta nu. Eroko Inges nyepukokina iwon ngipitesio ngulu ka anyamet a ngina ka awasia neni yok, ikiinakineta Inges iwon akingolikin arwait apei eyiakaunitene ngolo ka ajokis ka Akujuwanut keng. Erai lo ebibiru ngolo ka Apukokinio keng a Elope.

Ebala inges ngolo erai, "AMEN" Erai Yesu Amen ka Akuj. Erai Yesu ngolo erai, "Kikokis nepeineni" ka

Akuj. Erai Amen alimunet ngina ewoikinit angetakinet a ibore. Erai ngina ewoikinit akitogogonget. Ewoikinit akiikinet ngina nyitukanar. Ewoikinit akiikinet ngina nyijulakin. Ewoikinit akipucet ngina Akuj.

Acamit ayong iyeg toanyut tokona ibore idio ngini atitiron ido torai ngini ebusan noi. Alimunit ayong atemar erai na apukokino keng a Elope alotooma apaki ngina ka awasia. Ngina egolokiner akolongit ngina ka ajokis, todolunete nai alotoma auriyanut ngikaru ngulu ka apeiliput kelunyar ngun, nyikokinete neni a?

Ejok, tosioma kaapei ka ayong Isaya 65:16-19.

"Ebe, inges daadang ngini isirerengi akekuwuan a ne alokwap, ebuni akisirereng akuwuan keng alotooma Akuj ngina ka akiyookino; ka inges ngini ikongi alotoma akwap ebuni akikong alotooma Akuj ngina ka akiyookino; Anerai adaun akimuriakin ngakisansaneta nguna ngorok, ka anguna tokona iwaitere ikes anakonyen kang,

Epi ayong asubun adis ngina kitete ka akwap ngina kitete, nyetamunio nabo ngiboro ngulu ngorok kori nyerubakinete eyakasi natameta.

Nai tolelyana ka tolakarosi ngikaru ka ngikaru anguna a ngiboro a ngulu asubuni ayong, anera epi ayong asubun Yerusalem ikwapei neni eyiai aleliano kang. Eyiai alakara kang lotunga keng."

Abuni ayong alelian a lo Yerusalem ka alakar alotooma ngitunga kang: ka emam nabo nyiirario etoil ngolo ka akigworo alotooma keng; kori eli. Erai nugu nguna etapito Yerusalem ngolo kitete. Erai nu ngikaru aliput. Nai ikwapei ikilosio iwon lokaru aliput, kiira iyong nguna irworo Inges kan nguna etapito aruwor ece kabila ka Akuj, engaet 16,

"Inges dadang ngini itererengi akekuwuam a ne alokwap, ebuni akiterereng akuwan keng alotooma Akuj ngina iyookino."

Ee, iyookino ngun, nai akilocunet ngina akire emam nyera Akuj ngina ka akiyookino." Erai "Akuj ngolo erai Amen." Aso asiomutu iwon ngun, "Itererengi akekuwan alotooma Akuj ngolo erai AMEN, ka inges ngini ikongi alotooma akwap ebeit kikong kan Akuj a ngolo erai AMEN; naarai emuriakin ngican ngulu kolong, ka naarai ewuai anakonyen kang. Naarai, toanyu, asubi ayong nadis ngina kitete ka akwap ngina kitete: ka emam nabo nyetamunio ngina ngorot, ka dang emam nyebuni natameta. Nai toleliana iyeg ka tolakaros ngikaru ka ngikaru alotooma nguna asub Ayong, naarai, toanyu, asubuni ayong Yerusalem toruwor alelian, ka ngiketunga dang alakara. Ka alakar ayong alotooma Yerusalem, ka alelian alotunga Kang: Ka emam nabo nyiirario etoil ngolo ka akigworo alotooma keng; emamukaun tar etoil ngolo ke eli," Haleluya. Yawe Lo ne ngolo ka Akitutuket a ngina Ngorot, "Akuj ngolo ka Amen." Yesu Lo ne ngolo ka akitutuket a ngina kitete, "Akuj ngolo ka Amen." Topupok iyong, Okoe Israel, erai Ekapolon Akuj kon, Akuj APEI bon. Inges ngolo a nen nabo, Jeoba ngolo ka akitutuket a ngina mojong, inges Yesu ngolo ka akitutuket a ngina kitete: "Topupok iyong, Okoe Israel, erai Ekapolon Akuj kon Akuj APEI bon. Emam nyikipukokinit iwon Akitutuket ngina kitete Akuj ACE. Nai erai apukokino ka Akuj a ngina erai AKUJ APEI NGINAPEI NGIN. Pa abuni Kristo anguna ka akiteyenun inges Elope. Emam pa abunit inges apukor Lokoku. Abu inges bu anguna ka akiteyenun Papa. Mam pa erworo Inges nguna a ngakujo a ngaarei; erworo Inges nguna ka Akuj ka APEI bon. Ka tokona alotooma anyamet ngina esidion na, abongun iwon napukokinio ngina erai amoru ngina ke ebibiru, apukokino ngina epol noi ngina ka akujuo alotooma Ebaibul dayenun Akuj ngina a kire alotoma Ebaibul daadang, inges nai atemar ERAI YESU AKUJ, ERAI INGES KA PAPA IPEI: EYAI AKUJ APEI BON KA ERAI EKEKIRO EKAPOLON YESU KRISTO.

Erai Inges Akuj ngina ka Amen. Emam nyiloconokin Inges. Ka dang emam nyiloconokin nguna itiyiae Inges. Elimuni inges alimun, ido torubakis ngun ewaasi ikote nenipei. Itiyiae inges ngun ka dang erai ibore ngini etiyakin ngikaru daadang. Emam ngini epedori alemar idiobore alotooma nguna alimu Inges kori akiyiatakin idiobore neni. Aso kikokis neni. Amen. Aso kikokis neni. Nyilakara mono iyeg anguna ijaanakiniata ekabila ka Akuj angin-a? Ipedori iyong ayenun kojokan neni iyiakasi iyong kaapei ka Inges alotooma adio paki ka ngapakio daadang. Erai Inges Akuj ngina erai AMEN ka emam nyiloconokin.

"Ngakiro nu irworo ngolo erai AMEN."

Amina ayong ngun noi. Inges atemar nguna daadang elimuni Inges, ikes erai nguna a esidiok. Apolou keng atemar nguna kebu Inges tolimoki anyamet ngina a ekingaren ka ngina a ngaarei ka neni a nganyameta a daadang, nguna ikamunito ekanisa keng a elope ngolo iyookino ka nguna ikamunito emusabibu ngolo aliokonon, abu tolimoki ibore ngini erai ngini iyookino ka dang nyebuni akijulakin. Apolou keng atemar, ibore ngini abu inges kisiaki alotoma Nageun, ebuni inges akirikakin ibore nin alotoma Apukokino. Ebeit inges etic ngun anera erai inges Akuj ngina ka Amen. ASO KIKOKIS NENIPEI. Tokona ikianyuni iwon nabo anege epite ngolo itililitotor Satan ngikitabo ngulu arei ngul, ekitabon ngolo ka Ageun ka ngolo ka Apukokino. Itililit inges akiyookino. Eyi inges atemar ilouni akiyookino. Ka eyeni inges epite ngolo ebunio ekisali keng ayiakaun. Epite nai tokona ngolo isiryaa inges ngun. Nai ikiyia iwon lowae ngolo elounan. Eyakai iwon (Torai rika ngikanupak ngulu ka Akekirot bon, abala ayong) lowae ngolo ka Amen.

"Ngakiro nu irworo ngolo eyiunan ka ekayenan dang ngolo iyookino." Tokona acamit ayong akitodikin iyes nguna ariamunit ayong alotooma atametai ngina a "Ekeyiunan" iyesi iyong atemar ikimina sek iwon erwor nguna ka Akuj a ngina apolon a ngina nyiloconokin ka ngolo nyiloconokin tar Akekirot. Ka anapaki a ngina ikirworor iwon anguna keng, ikiponi iwon alopite a ngolo sek eminare iwon akitere inges esibit erai inges Akuj ngina nyikimitakinit iwon. Ido etakani esibit kedau Akuj akisub ngiboro daadang ka ngikisila dang ngulu ipukato ikes ido tocadar nai nawae torauni nai Akuj ngina apolon ngina kire nyikimitakinit iwon. Ido ka nabo etakani esibit kedau Akuj akitemokin akiteyario a nguna a ngitunga a ngulu aseca, alopite a ngolo a emusalaba, ka kedau atwanare ngina Kristo akitac ngasecisia yok, ebe kebu nai Akuj tobilaki ngakekan natorobu keng ido tocadar nawae. Esibit ikipotu iwon ekinyoma akinup ekasuban ngolo apolon noi, ngolo ani kedau akisub ngiboro daadang, kimuriaki nai ngisubuna keng tojamaki. Nai erai ngol daadang etame ngolo aronon, anera i eyiai tokona Akuj IPUKAT NGAKIROSIA NGUNA A NGITUNGA ERAI INGES EKASUBAN KA EKERICITON DANG.

Ngikolosae 1:16-17.

"Anerai aponi tosubunae ngiboro daadang alotoma keng, ngulu eyia nadis ka ngulu eyia nakwapin, ngiboro ngulu etakanete ka ngulu nyetakanete, kerai ngikicolongo ngulu ka apukan, kori apukan, kori apolou, kori apedor, adaun asubun ngiboro daadang alotoma keng ido a nguna keng.

Egeikinit inges ngiboro daadang, icasito ngiboro daadang alotooma keng."

Erai Inges Akuj ngina etiron. Kan Akekirworionet abu Inges topeleik epulan ngolo ka akiteyario ngina a ngiseuna Keng a Elope a ngulu keyeni kolong Inges. Abu Lokoku totwan a lomusalaba anguna ka akitemun epite ngolo ka akiteyario, ido toyiai Ekuwuam ngolo Akuangan iyomokinit kojokan acamit ngina a papa. Itiyiae inges napakana ngiboro daadang ikwapei eyiakar alosikinet ngina ka acamit keng. Eyiai inges kiding ngiboro ngul daadang. Eyiai inges kiding ekanisa keng. Eyiai ekasuban ngolo apolon lo, Akuj ngina alakunan eyiai itiyiae tokona ka akiyiun alotoma ngulu keng ikwa ekeyokon a ngamesekin ngolo apolon noi. Ayiakau keng ngin, erai a nguna a ngulu keng. Emina inges ikes ka emitakinit Inges ikec. Itee akongu keng ikes jwi-jwi. Ngina ebaakar Akirot ebe, "Iwuaitae akiyar kus ka ngina a Kristo alotooma Akuj." Elosikinit inges kire nguna irworo ngun. Okoe, alakara ayong noi anera erubakinit Akuj kang erai ngina eyiunan. Erai Inges ngolo iyookino alotooma keng a elope, emam nyeliokoni inges. Erai Inges ngolo iyookino kire alotooma Akirot, itogogongni Inges Akirot. Erai Inges ngolo iyookino a nguna yok, emam nyecakari Inges idio alokiding yok, nai ikiteyaruni Inges iwon anaparan a ngina esidion. Alakara ayong anera ayiai ayong eengunit alotooma akikinyoma keng.

Ngipilipian 1:6,

"Etogogongit Akirot na ebe, inges ngolo ageuni etic ngolo ajokan alotooma kus, epedori akitodolikin ngun, akitodol akuwar ngina a Yesu Kristo.

"Erai Inges ekayenan ngolo iyookino."

Kwana Akirot na, iyookino, erai akirot nginapei aponi iwon kingolikinae alokau ka ama alotooma Apukokino 3:17. Iitunito iyes atemar mam nyebala inges ebe, akiyokino ikwa alopite a ngolo epedorere iwon akisikwaan inges ka "alioko." Eyiakatar akirot ngin ajako, kori apolou ngina ilapara ngina ka acukulul noi. Itodiunit inges ayenunet ngina edolit noi neti isikwanio ka ayenunet ngina tekeny. Tokona alotoma anyamet ngina a Piladelpia, ayiai abunore a Ekapolon erai ibore ngini aapi noi. Abu anyamet ngin kitodiu amina ngina apolon a nguna keng.

Ekesitunete ayong ngun erwor ngolo ajokan ngolo a 1Petero 1:8,

"Ngolo iminasi iyes ata pa kianyunito Inges; ata pa kianyunito iyes inges tokona nai iyunito iyes Inges, ilakara noi ka alakara a ngina nyeyenunio, angina itopoloritae."

Ikileliani iwon noi kapei ka ikes. Nyingolikina iwon inges, ikipupu iwon inges. Ikiyeni iwon inges tokona neni ebai neni epedorit ekupe yok ngolo esalunit lo. Nai apei kolongit erauni ereet ke ereet. Erai ngun nguna ka anyamet a na. Ebunit inges alotoma angetakinet ngina ka anyamet a na. Eyenunitene ngolo edit lo eponio akitarau eyenune ngolo EDOLIT, AYENUN NGINA IRIKAKINA. Alleluya! Ikite sek iwon alotooma agilas ngina irionikinit, nai lupeirwa lu erauni ereete ke ereet. Ikiyia sek iwon ikikoba anakibuses tar nakibuses nace. Nai lupeirwa lu ebuni araut toma nakibuses; ka IKIPONI IWON ACAUN ANAKIBUSES KENG. IKIKWANIKIN IWON KA INGES, ANAUMOKINA IKIKWANIKIN IWON KA INGES, YESU NGOLO ERAI EKALAKUNAN YOK NGOLO ANAKUJ! nyera i mono ngun nguna eumokina a? Ikirai iwon ngulu ikirikakina alotoma keng. Iyokino ngun. nyepedori inges aliokonu aneni yok alotoma ngun. Nai apei kolongit eponio iwon akijulakin alotoma ngawat, onapa amamut atwanare. Eponio iwon daadang akilikorio toma nakiyar. Anen, ATOYENUTU NAI IWON NGUNA YENUNA.

"Erai inges ekayenan ngolo eyiunan ngolo iyookino."

Tokona atotamakisi nguna ka akirot angina ebe, "ekayenan." Kire, erai tooma nakiroto na elemunitere iwono akirot ngina a ngikebusak. Irworo Ebaibul nguna a Stepano, Antipas ka nguluce dang ikwa ngikebusak. Arai ikes ngikebusak; arai ikes tar dang ngikayenak. Arai Yesu dang ekayenan ngolo eyiunan. Erai Ekuwuam ekayenan aneni a ngun. Eyiakatar Ekuwuam dang akiteyenunet alotoma ngun. Abu akwap kitiding Yesu. Abu toar Inges. Nai amina Akuj Inges, ka abu Inges tolot neni a Papa. Akitogogonget ngina itodiunit atemar abu Inges tolot neni a Papa inges na ebe, abu Ekuwuam ngolo Akuangan bu. Kerai nyijaunit Papa Yesu, pa kebunit Ekuwuam.

Yokana 16:7-11,

"Nai akalimokini ayong iyees akiyookino, ejok noi anguna kus erai kalot ayong: anerai, erai pa kalot ayong, nyebuni ekengarakinan neni kus; nai erai kalot ayong, eakuni ayong Inges neni kus."

Ka ngina ebunio Inges, ebuni Inges atubokin akwap anguna ka asekit, ka nguna ka akiyookino, ka nguna ke etube: a nguna ka akisek anerai nyekeyiunito ikes Ayong; a nguna ka akiyookino anerai alosi ayong neni eyiai papa, nyikiyanyunete iyees Ayong nabo;

Anguna ka atubokin, anerai adaun atubokin ekapolon ngolo ka akwap a na."

Ayiakau ngina a Ekuwuam a ngolo Akuangan alotooma akwap na, akilo arakau Yesu eyiai nege, itogogongit nen atemar kerai Yesu ngolo iyookino ido abu tolot neni a papa.

Nai ebala nabo alotooma Yokana 14:18,

"Nyakaisikini ayong iyees emam EKENGARAKINAN; abuni Ayong neni kus."

Abu Inges kiakui ekengarakinan. ARAI INGES ARAI EKENGARAKINAN. Abu Inges tobongu alotoom Ekuwuam lokanisa ngolo iyookino. Erai Inges EKAYENAN ngolo eyiunan alokiding ekanisa. Nai apei kolongit ebuni Inges abongun nabo alotooma akuwan. Ebuni nai Inges akitogogong atemar ebe, ngae bo ekepukan ngolo apolon ngol - erai Inges, Yesu Kristo Ekapolon ngolo ka akibuses.

Ekeyiunan ngolo erai ekayenan ngolo iyookino, ekasuban ka ekeedaran, eka ayenut dang a ngina edolit, ngolo erai Amen ka Akuj.

Okoe, epite ngolo aminar ayong Inges, epite ngolo akukonokinor ayong Inges, Yesu Lokoku ka Akuj.

Acamit ayong agolokin atametait kang alotooma emalas lo, angakiro a nguna eyiakasi tooma

Ngikorinto 1:18-22.

"Nai ikwapei eraakar Akuj ngina iyookino, akirot kosi neni kus mam pa arai ee ka mam. Anerai lokoku ka Akuj, Yesu Kristo, ngolo aponi isua itolimonokin iyees, ayong ka Silibanas ka Timoteo, pa arai ee ka mam, nai alotooma Keng arai ee. Anerai ngakikonget ka Akuj daadang alotooma Keng erai ee, ka alotoima Keng erai Amen, akitodol nakitopoloor Akuj alotooma kosi. Nai Inges Ngolo abu itosipoki isuwa kaapei ka iyees alotooma Kristo, ka ikiwosak akimiet, erai Akuj; ngolo adau dang akipucakin iwono ka ikiinaki iwono Ekuwuam lotain yok araun eboli."

"Akisiakinet Ngina A Ngisubuna Ka Akuj."

Erai ngol epite ngolo itamia Ekapolon Yesu eyakae keng. Nai nyikote ngakiro ngun nen alopote a ngolo epupere iwono ikes, ani kemisiyar iwono ikes alopote a ngolo eyiakatar a ngol, anera ainaki neni ngice (Nguna a kire ngasepico nguna a ngitunga) eriamunete atametait ngina ka atemar ebe, erai Yesu esubuna ka Akuj ngolo esiaunan, inaki nai nen inges etakanuni ikwa esubuna ngolo esibit edit alotoma araut inges Akuj. Anen esubuna kire ngolo esiaunan lo inges abu tosub ngiboro daadang ka ibore daadang ngini eyai toma keng. Nai nyiyokino ngun. iyenete iyees kojokon atemar nyiriamar ngun jik ka ngiwaetin luce ngulu a Ebaibul ebasi ngakiro ngun ebe, "Erai inges EKESIAKINAN kori EKAGEUNAN ngolo a ngisubuna ka Akuj." Tokona, ikiyeni iwono kire jik atemar erai Yesu Akuj, Akuj jik alope. Erai inges ekasuban.

Yokana 1:3,

"Inges etiyiae ngiboro daadang; kemam inges, pa kitiyiauna ngiboro ngulu aponi kitiyiaunae."

Inges dang ngolo ebookoi alotooma Ageun 1:1 ebe,

"Anakisiakinet abu Akuj tosub adis ka akwap."

Ebala dang alokitabo a ngolo ka Awosit 20:11 ebe,

"Abu Ekapolon tosub akwap ka adis alotoma ngarwa ngakan-kapei, anam ka ibore daadang ngini eyai toma keng, ido kiengu anakolongit a ngina a ngakan-karei."

Kingolik mam angayangayat ngina ka atemar ebe kode mere inges ekasuban. Inges erai ekasuban ngolo a NGISUBUNA A NGULU TOKONA ITEO IRIKAKINA A LU.

Kire, ikianyu iwon tokona apolou ngina a Ngakiro a nu. Erai keyiakaun iyong akilocunet ece, eruwor akepolou ebe kebu Akuj tosub Akuj. Ikokini Akuj itiyiaunio ai ido torai nabo Inges Elope Ekasuban?

Nai tokona ewoi Inges alokiding ekanisa. Ikwapei tokona eyiakatar inges ewoi ka toyiai apukun atemar ngai Inges alotooma anyamet ngina esidion na, enyara Inges Elope ebe, "Ekageunan asubio ngina ka Akuj." ERAI NA ASUBIO ACE. Erai na ASUBIO NABO ACE. Erai nu nguna ikamunito ekanisa. Erai na akiteyenunet ngina itegelikina anguna Keng. Inges erai ekasuban ngolo a eknisa angol. Abu eteran ngolo a nadis tosub ateran keng a elope. Abu inges bu alopote a ngolo a Ekuwuam ka Akuj, abu inges totiyiaun kwap ido toyek ngaokot nakook a Maria ngaokot nguna edounere akuwuan Keng. Pa eyookino Ekuwuam ngolo Akuangan ainakin akiyiar nabeye ngina a itunganan ngina esubunun aneni a Maria. Kerai neni itunganan nginipei asecan en auruu akuwuan. Pa keuruunito ngun "Adam ngolo a ekau." Abookoi anguna keng ebe, "Toanyu idau Iyong (Papa) akitemokin akuwuan anguna Kang." "Erai Akuj (meere Maria) abu kitemoki akuwuan ngin. Arai Maria itunganan ngini aponi kisitiyiae anguna ka akirukum ido abu inges kiwok ikoku ngini asecan ngin paka ngina etodolunio inges nakidoun. Arai inges etunganan ngolo arai Akuj. Arai inges Lokoku ka Akuj. Arai Inges ngolo ka asubio a ngina KITETE. Abu itunganan ka Akuj kiriamakin ido kimorikinos; arai inges ngolo esiaunan alotooma anyamet ngina kitete na. erai inges akou ngina ka anyamet a ngina kitete a na.

Ngikolosian 1:18,

"Erai inges akou ngina ka akuwuan, ngina erai ekanisa: ngolo erai ekesiaunan, ka ekiyae alotoma ngikatwak; ikotere erauni inges ekesiaunan alotoma daadang."

Ngikorinto 5:17,

"Angun ani keyiai itunganan tooma Kristo, arau inges isubuna ngini kitete; alunyarosi ngiboro ngulu aronok; araut ngulu kiteteyek."

Iyianyuni nai iyong a nen atemar ata kerai sek itunganan ngini ke EPITEENE KENG SEK A NGOLO NGOROT kori anasubio, tokona a ne anakimorikin ka Kristo, arau inges ISUBUBUNA NGINI KITETE ka Akuj.

Ngiepesoi 2:10,

"Anerai ikirai iwon eketic ngulu IKISUBUNIO ALOTOMA AKIMORIKINA KA KRISTO YESU anguna a ngulu ajokak, ngulu kitemokini Akuj ekingaren ebe, olosenenete iwon alotoma kec."

Ngiepesoi 4:24,

"Tonapa etunganane ngolo kitete, ngolo kesubunio ka aputo ka Akuj alotoma akiyokino ka akwangis ngina a kire."

Asubio ngina kitete na nyerai aburorio ngina ka asubio angina ngorot, kori pa robo kenyaritae inges nabo ebe, asubio ngina kitete. Nguna kire ebala Inges ikes nu, "ASUBIO NGINA KITETE." Erai asubio ace, ngina egelaana aneni angina ngorot. Nyeroko nabo Inges elosikinit akisitiyia akuwuan. Erai nen epite ngolo abu Inges kisitiyia alotooma Israel. Abu Inges toseu Abram, ido alotooma Isako a ngolo arai eka anaket a ngina ka Akuj. Nai tokona alotooma ngatekerin daadang, ngatekerin ka ngibukui abu Inges tocamaki asubio ngina kitete. Inges erai ekesiaunan ngolo ka asubio a ngin. Arai Inges Akuj esubunitae ikwa itunganan. Tokona alotoma Ekuwuam keng eyiai Inges esubi ata Lokoku toma Keng. Akuj ngina erai Ekasuban, abu tosub akuwuan keng ngina ikoni asubio keng.

Erai na apukokino ngina ka Akuj ngina a kire. Abu Akelosikinet na toyeyun alotooma aseunio. Inges apolou apedoria Inges akingoliun kwap paka nanyamet ngina esidion ngina edaunotor ngakiro dadang ka toanyun Elope bon eringa eyiai kiding ekanisa, ikwa elope ka Asubio a ngina Kitete a na a ngina ka Akuj. Abu Akepedor ainakini nu itodolikinosi. Alotooma Akeseej abu Inges Elope toseu ngimembai ka asubio a ngina kitete a na. Abu Inges toseu ikec kitarau ikec ngidwekan acamit ngina ka Akelakara. Kan Akepedor ka aosou Keng ngina emam nyedaunun inges etodolikinere nu. Lopite ali ece nabo eyenunia Inges ebe eyiakaun Inges akiwuo alokiding ekanisa akijaun akibuses alokaitotoi Keng arai nyepeleikinit Inges? Ayeni Inges ngiboro dadang, ka etiyai Inges ngiboro lopite ngolo sek ayenia Inges a nguna ka akitodolikin Akelosikinet ngina ngina ka Akelakara.

Ngiepesoi 2:11

"Tooma keng ikiriamu iwon akirum, ikiseun sek ikwanginapei eyiakar alosikinet keng a ngolo itiyiae ngiboro daadang alotoma acamit keng."

Alleluya! Nyilakara iyes anerai iraiiyes ngulu keng a!

AKIROT NENI KA ANYAMET A NGINA A LAODEKIA

Apukokino 3:15-19

"Ayeni ayong ngiticisio kon, nyililim iyong kerai dang nyimwana: okoe, itemokino iyong tolilim kori tomwana! Nai anguna ijalamia, nyililimio kori nyimwania, akalekuni ayong iyong anakituk kang. Anerai ibala iyong abarit ayong, ka ayiakatar ibore daadang, ka emam ibore eitanit, nai nyiyeni iyong atemar icana, irai eka ngipapan, ekuliakit, emudukanoti ka ileri: angun, akalimokini ayong iyong, togielu egolit aneni kang, egolit ngolo ililiunitae ka akim, ikotere itobar. Togielu dang ngilowi ngulu akwangak, ikotere torapia ngileec kon ngulu ilerio. Togielu tari ekitoe ngolo a ngakonyen kon, ikotere tokienyu. Eretakini ka esicani ngulu amina ayong; angun, tomwakutu tokiwa."

Ikwangipei sek asiomere iwon daadang nu anupit ayong atemar idaut iyes aanyun ebe, nyelimuno Ekuwuam idiobore a ne ngini ikamunit anyamet na. Elimunit inges ngakitoroneta ngaarei ka alimorit dang etube keng a nguna kec.

(1) Apukokino 3:15-16

"Ayeni ayong ngiticisio kon, nyililim iyong keraidang nyimwana:

ketia kejk kerai tolilim kori tomwana! Aso anguna ijalamia iyong, ikwabo nyimwania keraidang nyililim, ekemmwauni ayong iyong anakitukukang."

Ikilosu iwon akingolikin nu ka acoit. Ebalu ebe egurup ngolo ke ekanisa a Laodekia lo erai ngolo jalam. Ido iitanit ajalamu ngin nguna etiakuni Akuj. Nguna etiakuni Akuj ikes nguna ka akimwaun ikes anakituk keng. Erai ne neni ebeit nyikioliyorio iwon ikwa itiyaata ngatukon nguna alalak. Ebasi ikes kan amamut aosou ebe ikimwauni iyong Akuj anakituk keng ido itogogongit nen atemar emame ibore ngini ikoni akiyokino adio ngina ka akitatam ka akidangidangit ngina a ngikakwang. Acamit ayong akiteten atametai kus ngin tokona pei. Emam nyeinakinita engaet lo neni a ipeitunganan bon. Einakinilai neni a ekanisa. Irworo Inges neni ke ekanisa. Ka nabo, erai kiricit iyong Akirot alotooma ngatameta kon iituni iyong atemar emam iwadio neni ebookor Inges ebe, ikiyia iwon NAKITUK ka Akuj. Ikimacarikinitai iwon nakan keng. Ikidakitae iwon anatorobu keng. Ameun alokau alotooma nganyameta nguna emam nyeyenio eringa esaa ayiakai iwon tooma natameta Keng. Ikiyia iwon nanok keng, ka nanomot keng, nai meere jik nakituk keng. Nai nyo eyiai nakituk ke Ekapolon? Eyiai Akirot nakituk keng.

Matayo 4:4,

"Nai abu inges tobongok tema, igiritae ebe, mam nyeyiari itunganan anguna ka atap bon, mati ka akirot a daadang angina elomunit anakituk ka Akuj."

Ebeit Akirot toyiai nakituka yok, dang. Ka ikiyeni iwon atemar erai ekanisa akuwuan keng. Eyiai inges ne eyiait akibois keng. Nyobo eyiakaun nakituk a ekanisa? Erai AKIROT.

Petero 4:11,

"Erai kirworo itunganan kirwor inges ikwa ngina eyiakar Akirot ka Akuj."

Petero 1:21

"Anerai emam Akirot ngina edwaritae anguna ka acamit a ngitunga, nai erworosi ngitunga nguna kepote aneni ka Akuj, todoikinite Ekuwuam ngolo Akuangan."

Nyo nai erono alotunga a ngulu ka awasia a lu? ADAUT IKES AEKAR ANAKIROT. MAM NYEROKO NABO IKES ICASITOTOR AKIROT. ALILIMIYOSI ANAKIROT. Alosi ayong akitogogogng ngun tokona-pe.

Eyiakatar ngulu abaptist dang akitatam kec ngina elemunito ikes anakituk ido nyipedori iyong akilolilookin ikec. Ebasi ikes ebe alunyar ngarwa nguna kolong a ngikiakia nguna a ngapedorosio ka emam ebatisimu ngolo ke Ekuwuam a ngolo Akuangan, ngolo iriamuni iyong kidau sek akiyiun. Ebasi ngulu a Mesodist (egongakina Nakituk) emam ebatisimu ngolo a ngakipi (akiwat angakipi nyerai ebatisimu) ka tobasi dang ebe, akitokwangunio inges erai akibatisauno a Ekuwuam a ngolo Akuangan. Ewuoi ekanisa angolo enyaritae ebe, ekanisa a Kristo alo batisimu a ngolo kitete ido alotoma ngapakio nguna alalak eloset ikes kwap erai ngikasecak ngulu eokito ka todokut erai todokut kidiana erai ngikasecak ngulu palal. Ka tobasi ebe, akitatam kec ngin inges iriamara ka Akirot. Bua nai nabo neni a ngulu a Pentekost. Eyiakatar ikes Akirot-a? Inak iyong ikes akilo ngina ka Akirot ido kingolik. Epedorito ikes agielar Akirot anguna ka epupe kec a edio a daadang alotooma nginapaki daadang. Erai kipedorit iyong akitiyia

ngaumonokineta nguna ka akimiet ka ngaokot ka ngangajepa ka ngakitaanyuneta ngace, ata kerai nakirok kori mam, kori kilocunitai ejok anakirok, erimaar ngikalalak nen. Nai anu etiyakinosi neni ka Akirok? Ewaakin Akirok nawai, angun ebala Akuj ebe, alosi Ayong akitoroniar iyes daadang. Ekemwauni ayong iyes anakituk Kang. Aso anangetakineta ka anyamet a na ekemwauni Ayong iyes anakitukukang. Erikakinosi dadang. Alosi ayong erwor. Ee, ayiai Ayong ne kiding Ekanisa. Amen Ngolo ka Akuj, ekeyiunan ngolo iyookino ebuni Elope apukun ka eruwor kan EKADWARAN KANG." Okoe kire, ikote neni.

Apukokino10:7,

"Ka alorwa a ngulu ke eporoto a emalaika a ngolo a ngikanikaarei, ngina ekutakinia inges arupepe, itodolikini Akuj akimunono keng daadang, ikwa ngina kolong kelimokinitor inges ngiketiyiak keng ngikadwarak."

Ikec ngun nen. Elosikinit inges akiyiakiun ekadwaran tar kelunyara ngikaru ngalipio ngarei. Iyiakiuni inges itunganan ngini elwana noi aloriongeta, anaswomit ka alotoma akwap ngina ke edin tosodi ikwa ngina kolong a Yokana Ekebatsan ka Eliya ngolo kolong ye, ebuni inges akipup aneni ka Akuj bon ka toyiakaunor nai nguna ebakai "Irworo Ekapolon ikona ta" ido kirwor anguna ka Akuj. Ebuni inges araut akituk ngina isitiyiae Akuj, IDO INGES IKWAPEI ITEYENIARITERE ALOTOMA MALAKI 4:6, EBUNI AKIBELEKIN NGITAIN A NGIDWE TOMAIKINOS KA NGULU ATA PAPA KEC. Ebuni inges akinyakun ngiseuna ngulu ka apaki angina ka awasia ka epote ikes akiirar ekadwaran ngolo itogogongitoi ngol itatami akiyokino ikwa ngina kolong a Paulo. Ebuni inges akinyakun akiyokino alopite a ngolo kolong keyiakar. Ka ngiseuna ngul kapei ka inges anakolongit angin eraunete ngulu kire itodiarito Ekapolon ka dang toraut akuwuan keng ka toraut eporoto keng ka akitiyia etic keng. Alleluia! Itete iyes ngun a?

Erai kianyu iyong nguna eyiakasi tooma eemut ngolo ngorot ngolo ke ekanisa ebuni akitodikin iyong akiyookino ngina ka atametait a na. Alotooma apaki ngina a nganyameta a nguna ka akirionut asir Akirok jik angopia daadang aneni a ngitunga. Nai abu Akuj kiyiakui Lusa ka AKIROK. Apotu ngulu a Lusaran kirworo anguna ka Akuj anapaki angin. Nai apotu kidiniyoros nabo abu Akirok tooliyo anguna ke erionget torauni akitatam ngina erai ngina a ngitunga, topalik arakau Akirok ngina apatanan. Emam nabo Pa erworosi ikec a nguna ka Akuj. Kiyiakuni nai Akuj Wesili, ido arai inges etoil ngolo ayiakatar Akirok alorwa keng. Ngitunga ngulu apotu yaasi apukokino keng ngina ariamuni inges aneni ka Akuj apotu-toraut ngabaruwae nguna eyiarete nguna asiomete ka toyenete ngitunga daadang alotooma anyamet kec. Ngina ebusokinotor ngulu a Mesodist, abu Akuj kitonyou ngice ido apotu ngun torubakis ikote nen alotooma ngikaru paka akitodol akolongit ngina esidio na. Eyiakaun ngitunga ngice nabo tooma nakwap, ngulu alotoma ekiakia kec eraunete etoil ngolo esidion nanyamet ngina esidion.

Ee robo malim. Nyeroko ekanisa erai "ibore ngini irworor" Akuj. Arau inges akeworon anguna keng ka alope. Aso eyiai Akuj amulen inges. Ebuni inges akisibiler ikes alotooma ekadwaran ka ateran, anerai ebuni etoil ka Akuj ayiakaun tooma keng.

Ee ikote neni, anerai ebala alotoma ekokoro a ngolo ka awasia alotoma apukokino ngulu cicik 17,

"Ebasi Ekuwuam ka ateran bua, Bua."

apei rwait nabo ebuni Akwap akiirar nabo aneni ka Akuj ikwa ngina kolong alo Pentekost; ido nai Ateran ngina ka Akirok na ebuni ayiakaun ikwa ngina kolong ananyamet a ngina esiaunan.

Tokona adau inges akikaloin anyamet ngina esidion na, "Iyiakatar iyes Akirok. Iyiakatar Ngibaibulio adepar, nai emam nguna ityiaete iyes anguna ka Akirok mati ka atiakiak ka anyilinyil inges, yaete nai nguna icamito iyes bon ka kimiekis nguna nyicamito iyes. Nyikiburit iyes AKIYIAR ikwapei eyiakar inges, nai iraut ngulu imitingaata inges. eitanit sek ayong atipei atemar kerai tolilim iyes kori tomwana. Kori kerai tolilim iyes ido tongero inges, kapedorit ayong aanyun ngun. Erai kerai toraunete iyes ngulu ekwang amwanis. Eketur ayong iyes a ngun. Nai ngina ijemakiniata iyes Akirok kang kimiekis akerar inges, abeit ayong dang akimiekin akerar iyes. Ekemwauni ayong iyes kinga anerai iteleleete iyes etau kang.

Tokona eyeni ngitunganan daadang atemar erai ngakipi nguna jalam ikitedikakinete iyong anakook kon. Erai kiitani iyong akilek, ngakipi nguna jalam erai ibore ngini ajokan ngini ebeit iyong tomat. Etediakak ekanisa ngolo jalam lo Akuj ido adau Inges akiteyeniar atemar alosi inges akimwaun inges kinga. Kissiitunete iwon ngun epite ngolo kebunio inges topupunio eroko akalele nyebuno, meere-a?

Okoe, eitanit Akuj ebe, kerai torai ekanisa ngolo elilim kori ngolo emwana. Nguna sek ajokak ikes nguna ka (amwanis) keng noi. Nai mam nyemwana inges tokona. Adaun atubokin inges. Nyeroko nabo inges erai etoil ngolo ka Akuj tooma nakwapin. Erubakini inges ebala ebe arai inges etoil ka Akuj, nai ebala Akuj mam.

Okoe, eroko Akuj eyiakar etoil a nguna a ngitunga a ngakwapin, ikwapei ainakinia inges etoil neni ka ateran. Eyiai etoil ngol tooma ateran ikwa ngina sek ikilimunio iwon ka ikilosu iwon erwor nguna alalak ikotere ngun ekau.

(2) Apukokino 3:17-18,

"Anerai ibala iyong abarit ayong, ka ayiakatar ibore daadang, ka emam ibore eitanit, nai nyiyeni iyong atemar icana, irai eka ngipapan, ekuliakit, emudukanoti ka ileri:

angun, akalimokini ayong iyong, togielu egolit aneni kang, egolit ngolo illiunitae ka akim, ikotere itobar. Togielu dang ngilowi ngulu akwangak, ikotere torapia ngileec kon ngulu ilerio. Togielu tari ekitoe ngolo a ngakonyen kon, ikotere tokienyu."

Toanyu mono iyong ageunet ngina ka engaet alo, "anerau ibala iyong." Toanyu, ayiakasi ikes irworosi. Erworosi ikes ikwa iborosit ngini esitiyiae Akuj. Erai ngin apolou ngina a ngakiro anguna abu ayong atolimu alotoma engaet 16-17. Tar kebasi ikes nen, emam nyitarauni nen ngun akiyookino adio. Ebalu ekanisa ngolo a Katolik ebe, irworo inges anguna ka Akuj, tobala ebe, inges erai etoil ngolo a kire ngolo ke Ekapolon. Epite ngolo epedoritotor ngitunga ngice araut ngulu aronok noi alotooma ekuwuam adepar neni sek engolikinitor ayong, nai erayete ikes alopite a ekinyomit angolo eyiai tooma kec, ka ikiyeni iwon neni abunio ekinyomit ngol, meere-a?

Ebalu ekanisa ngolo a laodekia ebe, "Abarit ayong, ka ayiakatar ngiboro ngulu alalak ido emam ibore ice ngini eitanit." Erai ngol epite ngolo epimitor inges eyiakaunitene keng ka alope. Abu inges toripikin bon ido erai ngun ibore ngini abu inges kingolik. Abala inges "abarat ayong." Inges atemar ebarit inges alotooma ngiboro ngulu ka akwap a na.

Ituro inges aloret ka akigret angina eyiai tooma Yakobo 2:5-7,

"Kiirasi ngikaitotoi kang ngulu minan, emam mono nyeseuna Akuj ngulu a ngican anakwapin araun ngikerumak ngulu ka apukan angina ikongit inges neni a ngulu eminasu inges a?"

Nai ipotu iyes tongero ngolo a ngican, mere mono ngikabarak ikiriyianarete iyes natubokino a?"

Mere mono ikes iyanyete ekiro ngolo ajokan ngolo ikinyaritere iyes a?"

tokona EMAM ayong nyatamit ebe nyepedori itunganan ngini abaran araut ngini ke Ekuwuam, nai ikiyeni iwon atemar ebalu Akivot ebe ekudioko ikes. Erai ngulu a ngican noi elalak alotoma akuwuan ngina ke ekanisa a ngolo iyokino. Tokona, erai kilelebun ebari lokanisa, ikiyeni iwon ipeibore; adaun akigirakin "icabod" lokeka keng! Nyipegari iyong ngun anerau erai ngin Akivot.

Kirwor iyong nguna ke ebari alotooma ekanisa - mam napeikolong nyepeleuno ebari ngolo etia nen nginapei kolong. Eyiakasi ngakiboisio nguna kilipet nguna ajokak noi iyatasi akilo neni sek. Ebolosu ngigurupo ngulu gelagela anguna ka aanyun ebe, ngae alokiding kec edukunit akai ngina epol ka ngina eminae noi. Ido edukete dang ngisentaie ngulu a ngisukulo ngulu epol ekimar ngolo angamilionin a ngisilinga kec, ido ngaduketa ngun isitiyiao alotooma esaa epei kori ngisabito ngiarei. Nai emam nen nyebuni araut ibore ngini aronon noi, nai etamakinito ikes esaa ngolo edit ngolo isitiyiaete ngidwe anaduketait angina ka akisiom akilunyoekin lorot ngolo a ngisaae a ngulu sek erai kitatamere ngidwe a lokal.

Abukun ngisilinga lokanisa akitodol ngina ayiakaunotor ngidinio ngice ngakingadaet kori ngaeneta nguna apolok nguna a ngisilinga, ngipakitorio, ngacumae nguna ka akimet, ka ngikampunio ngulu a insuarens (insurance). Abukokis ikes ngisilinga ngulu alalak lopite ngolo ka akidaritor ekanisa ka ngisilinga ngulu elacere ekejaanakinan alotic, arau nai nen eloit neni a ngikejaanakinak, anerau erai kikatokis ikes aesikin egurup kec ngol anguna ka akica angina iyatakina kori anguna ka amina Akuj, todaunete ikes akitwanar ngisilinga ngulu moi elacere ikes alotic. Nyepedorito ngikalalak kec etic nu ido torubakinito erukito ka egurup kec ngol.

Tokona nyikimuriaki atemar erau na anyamet ngina esidion. Ikiyeni iwon atemar erau na anyamet ngina ka awasia anerau abongosi Ngisirael Palestain. Erau robo kenupitae iwon atemar ebunit inges, inges kire atemar eyiai ationis neni a ngitunga angulu edukete noi a ngul. Einakini nen itunganan etamakini atemar abe eyiakatar ngitunga lu epulan ngolo ka arubar ane cut, kori etamito atemar eroko abongun ngina a yesu eiai ngikaru ngamiaie.

Iyete mono iyes atemar eyenen tokona edin erau amucurusao ngina apolon a? Erau na akiyookino ngina akire ebe, ayiakaunotor ngitunga lu ngikiliok ngulu epolokinito ngisilinga ngulu erau kidarito ngisilinga. Erau mono en ibore ngini iitanit Akuj a? Nyikitatamit mono iwon Akivot keng alokitabo a ngolo a Ngiticisio atemar apotu ngikiliok ngikanikaareu ngulu elelebakatar Ekuwuam torau ikes ijaanakinete Ekapolon alotooma epite ngolo a ngisilinga? Iyanyunete tokona iyes ejok apolou ngina abakar Akuj, "Ibasu IYES ibarito; nyelimuno ayong."

Eyiakasi ngapurogiramia nguna ka arediyo, ngapurogiramia nguna ka atelebision, ka ngiticisio ngice

ngulu itiyiae ekanisa ngulu enyarito ngamilionin ka ngamilionin a ngadolae. Ebukuno ebari ido abukun lokanisa, iyiatasi ngimembae lokanisa kaapei ka ngisilinga dang, ido nyelosi etic ikwa ngina kolong etiyiaere emamu ngisilinga, nai agongakina ngitunga tooma napedor ngina ainit ikes Ekuwuam ngolo Akuangan.

Eyiakasi ngikalimonokinak ngulu etacio, ngikewapitok kec dang ngulu etacio, ngikapolok ngulu a ngeosio ngulu etacio ka ngulu ka akisiom, ekwaya ngolo etacio, ngikedaritok ngulu etacio, ngapurogiramia ka apaki ngina ka akitumuno - daadang enyarito ngisilinga ngulu alalak, nai alotooma ngun daadang eyiai apedor ebongi kwap. Ee, ebarit ekanisa, nai emame apedor. elosi Akuj ka Ekuwuam keng, mere a etiae ngolo a ngisilinga kori ka adio inakinet lokanisa.

Tokona acamit ayong akitodikin iyees epite ngolo eronia epite ngolo ka akiitanit ngisilinga noi. Alot ngikanisae daadang akiwarit ngimembae, torai noi iwaritae ngitunga ngulu ebarito. Eyiai akigworo nakidingon daadang anguna ka akitarauun akiyiun ibore ngini eniri itunganan ka torai dang ngini epedorit akisupun ikotere ngulu ebarito ka ngulu esiomito ka daadang ngulu eyiakatar ngiboro ka akwap a na aponare ka araun dang ngulu ijaanakinete a lokanisa. Nyeyenete mono ikes atemar kerai torai ebari ipimere araut ngolo ke Ekuwuam, inges robo kire atemar keyiakatar akwap daadang Akuj, kori eyiakar ibore ngini erai Akuj daadang, ka emamukatar ekanisa ibore-a?

"Ibala iyong ebe, ayiakatar ngiboro ngulu alalak."

Erai apolou keng ebe, "Ayikatar ayong ebari ngolo ke Ekuwuam." Etakani ne esibit ngikaru aliput ngulu a ngirukudei a ngulu a egolit ka ayiakau ka Akuj. Aumokinit ayong erai kikote nu nen. Ebarit kire ekanisa alotooma ngiboro ngulu ke Ekuwuam ka Akuj a? Engolikisi mono iwon ngikaru ngalipio ngaarei ngulu ituror Laodekia alotooma akica ngina ka Akirot.

Kerai kire tobarite ekanisa alokuwuam, kepedorito ngitunga apupuun ajokis keng anakiyiar kec. Nai ali kabila ka akiyiar eyiarete ngitunga ngulu erikito ngitunga anakiboisio. Eyiakasi ikes nawae etaun ama, kori toma nakiboiso nguna ajokak alotaunio, elal noi epite ngolo ilocere ngaberu a nen, amalao, ka ngigurupo a ngidwe ngulu eyiakasi lopati, ka akiyiatakina angiboro angulu emunanar. Adol adoteu nadoketait ngina ikeara noi alotoma ngiranyi ngulu ke epite ka adoteu a ngin. Ka akiworit alokito a ngulu ilocete eyiare angitunga kori ngulu ikitojotoete nakware, akiram ngakadia, akoko, ka ngipitesio daadang ngulu aronok. Ido toyiai ekanisa ituro ebe ejok anyamet na noi. Etia ai akileleba ngina a ngikanisae ka alipite idiaunitotor ngitunga ikes apaki ngina irimoriata ikes alimonokin. Adau ekanisa akilocor ngitunga neni a ngidokitoi, noinoi neni a ngidokitoi a ngulu eyenete epite ngolo ka aosou a itunganan. Epite ngolo irworor nguna ka abarit keng alokuwuam edeparit nguna ayeni ayong. Nyiyokino ngun. Ecanaaka ikec nai nyeyenete.

Tongolengoleki mono iyong diyete kon nen. Ido kisieme ngitunga epite ngolo elosioto. Kisiemek i yong ngasepico kec ngun, ipedori mono iyong alemun idio ngini eyiakatar ka akisikwaanet ngina a Ekristayot a? Kiteki iyong nginapen kec, kiteki epite ngolo itiyiata ngiboro, topupoki nguna irworosi ikes, kingolik neni eloseneneete. Kire robo ca abeit toyiai akitogogonget ngina ka akidouno a ngina kitete alokiding ngulu iteo iwon elosete ngul. Ekidioko noi. Nai ikilimokinito iwon ngikanisai ngulu apolok lu ebe eyiut ngamilionin a ngitunga ka dang adaut ariamun akilelebio ngina ke Ekuwuam a ngolo Akuangan. Akilelebun ka Ekuwuam ngolo akuangan-a? Ipedori mono iyong atemar ebe erai ngaberu nguna iinyito ngakies ngun nguna ilelebakatar Ekuwuam a? Ngasogis ka ngitorosio (halters and briefs) ido kiwosakina daadang erangi ikwa kolong Yesebel a? Erai robo kenapito nu alotooma enapenit ngolo ajokan ikwa ngina eraakatar Ngakiristo, akaronikinit ayong akitam nguna neni ebeit kikote erai keyiai ayong araun ekayenan ngolo ka amunaro a ngina apolon ana.

Ayeni ayong atemar meere ngaberu itolomununuyete ngisitailio ngul. Erai Oliwud itiyiaenene ngun. Nai tokupokisi ngaberu, eroko robo egielanario ngajoorae ka ngacaranin dang. Nyebeit iyong akigiel ngiboro ngulu aronok ngulu eyia lodukanin ido kisitiyia ngun ikwa ibore ngini ka epeget. Ayeni ayong atemar erai nu ngakiro nguna aronok noi nguna tokona adoloki ayong nu. Nyesioma iyees anakigiret ebe ngina ingolikinia ekile aberu ido kiitan inges alotau keng ebe adau inges akilom ka inges alotau keng a? Anibo nait kerai iyong inapit alopate a ngol ido kitolomu adiakaret ngin? Ikitarauni iyong nen erukitos keng alotooma asekit ngin, tar kesibit nyiyeni iyong ngadi jik alotooma ngun, torai dang abikirat ngina iyookino ido tomamukatar tar ekibure ngol. Tar kikote neni, ebuni Akuj akimarakin iyong irai ngina ebeit tobongok ngun, ka eponio atubokin iyong.

Ayeni ayong atemar nyicamito iyees ngaberu ekabila ka alimonokin a na, idiakarito iyees noi alotooma ibore ngini ityiaete iyees. Ikiretakinit iyees Ebaibul akinger ngitim kus. Abu Akuj ikiinaki iyees ngitim a nguna ka akimukio. Abu inges kicikaki atemar ebeit iyees tonapa ikes eoyiak. Erai akibuses kus. Ani ingerari iyong ngitim kon itoodiunit nen atemar ieka iyong anarikio a ekile kon. Ikwa Eva, ibu iyong toloma alosit alopate kon bon. Icakete iyees tokona ngakadia, iyaasi ngiticisio ngulu sek erai ngulu a ngikiliok. Iesikis iyees araut ngaberu. Iitana iyees tokiwa ido tobongut neni ka Akuj. Eroko nu noi, anerai apotu nguna alalak kus tolemut atametait ngina ka akikamar alitare ka ngapision nguna ke ekanisa nguna abu Akuj kitemoki

anguna a ngikiliok. Ido torai ngikiliok bon. Okoe, atap ayong neni pipil mere a? Ejok, kitodikinae ayong adiokibois Alobaibul neni enyonyoo Akuj aberu adio alimonokin kori apolokin ekile, ido abuni ayong akiki alotooma nguna alimu ayong ngun. Nyiriamuni iyong atemar ebe adiakarit ayong. Eyookinit ayong, anera ai awuoi ayong ka Akirot, ka dang ayiai Nakiro. Kerai tobarito iyes a lokuwuam kiyenunito atemar iyookino nu. Mam ibore ice iyookino mati Akirot. Ebal Paulo ebe, "Nyacamakinit ayong aberu itatami kori epolokinit ekile." Nyipedorete iyes ariamun akibois adio alotooma ngapision ngakan nguna ke ekanisa nguna eyiakasi Loepesoi 4 ka ayiakaunor apedor kidiana ngikiliok. Nakaato, kejoj iyong akiirar Akirot ngin. Meere Ekuwuam ka Akuj ngolo itiyiae alotooma itunganan ngini ilelebasi ka ekuwuam ngini abu ikilimonok iyong atemar ape tolimonoki anera i erai Ekuwuam ka Akirot IPEI bore. Irworosi daadang ipeibore. Abu ice tunganan kitiyau adiakaret. Aponi kitabangaanai ice Itunganan. Tokienyutu eroko nyelunyara apaki. Abu Satan kitabangaan Eva, toto kus; eyiai tokona akitabangaan nabo ngapesur keng dang. Arai ikingaraki iyes Akuj.

"Emam ibore ice eitanit."

Tokona ngina etemaria itunganan ebe "emam ibore eitanit," kejoj sek inges tobala ebe, "ayiakatar ayong ngiboro daadang," kori tema dang ebe, "nyeitanit ayong ngiceboro nabo, anera i alalakiata tokona ngulu ayiakatar ayong" ipedori iyong erwor ngun alopite a daadang a ngolo icamitor iyong, ido daadang iyoor nakiro ngina ebal ebe arau ekanisa ngolo nyimwonikina. Nai imwonikina inges alotoma ibore ngini eyiakatar. Erai inges ngolo etamakinit atemar kode ayiakar ibore daadang kori ayiakatar ibore ngini itemokino. Ido erai ngun nguna ikiriamunit iwon tokona. Edin ali tokona nyebala ebe, ayiakatar inges apukokino ka apedor ka akiyookino? Tokupoki iyong ngulu a Baptist, iriamuni iyong atemar eyiakatar ikes daadang. Tokupoki ngulu a Mesodist, eyiakatar ngul dang daadang, topupoki iyong ngulu a ekanisa a Kristo ebasi ngul ediakarito ngitunga daadang mati ikes bon. Topupoki nguna irworosi ngulu a Pentekostol ebasi ikes ikiyiakatar ikes akileleba ngina ka akileleba. Tokona eyenete ikes atemar erwor ayong nguna akire a nguna kec, anera i mam alotooma ngabukio kec nguna igirito ikes nguna irworosi nguna edeparito nu. Igirunito ikes ngun jik ejok noi ido kiwaanakis ngirorwa kec tooma nen ka akirikakin ekitabo ngol jik. Emamukatar Akuj nabo ngace. Ka eyiakasi ngulu nyiitanito nabo ibore ice jik. Nyenupito ikes ebe engaleuni ekadiakan ka dang nyecamito ngun, tar bo kigiritae ngun tooma Nakiro. Eyiakasi tar ngulu nyepedorete acamun Ekuwuam ngolo Akuangan era i tar kengaa Akuj adis ido kitoodik ikes akitaanyunet.

Tokona ebasi ikes daadang ka kikatakinito dang akitogogong nguna ka atemar eyiakatar ikes akiyookino daadang, kori ebe ikriamu nguna itemokino. Ido mono torai ngun nguna iyookino a? Kisikwanik mono iyong ekanisa ngolo a ngikaru a ngalipio angarei lo ka ngolo kolong esiaunan ye. Tolot ngaren kitiyia ngun. Ai bo eyiai apedor? Ai bo eyiai amina? Ai bo eyiai ekanisa ngolo asegan ngolo kolong etepigit akisec ido tolosete ka akiyiun alongaren Yesu. Ai eyiai akimorikina? Mam nyiriamuni iyong ngun, era i keyiakatar ekanisa ibore daadang ngini iitanit, nyo bo egworotor ikes anguna ke Ekuwuam noi alotooma Ekitaabo ngolo a Ngiticisio esibit pa ayiakatar ikes ngiboro daadang, torai bo ayiakatar ikes noi adepar ngulu eyiakatar ikes nakuwarina na-a ?

NGUNA ABU AKUJ TOANYU

Kwana nguna abu Akuj toanyunite agelaaka noi alotooma nguna sek abasi ikes ikianyu. Abasi ikes ebe ebarito ikes alotooma ngiboro ka tobaritetei tar Alokuwuam. Asir ikes kedolot. Pa eitanito nabo ikes idiobore. Nai etee Akuj ngun a ewae a ece. Abu tema ebe, "Nyiyenete iyes nu, nai irakasi iyes ngulu icanasi, ngulu ikitimitoi, ngulu imamukatar idiobore, ngulu imudukaka, ka tolerete." Ngina eyiakaunotor ngitunga lopite ngol, ngina elerioto IDO NYEYENETE, inges atemar eyiai ibore idio ngini erono noi. Kire jik idiobore ngini etakanunit. Meere ba ca anguna etumudukania Akuj ngakonyen kec ikwa ngina kolong etiyiakina inges neni a Ngiyudayan a? Ebeit mono Eemut abongor Loyudayan a? Erai mono ngiemuto ngulu ngorok ecamito akinyogoun a? Abala ayong era i.

Ebal Akuj ebe, era i ekanisa ngolo a Laodekia lo ngolo "icana." Elomunit akirot ngin alotooma ngakiro ngaarei nguna a Ngayonanin ido era i apolou keng "akidangidang" ka "akikatakinet." Ido emam ngun nyikamunito akikatakinet ngina ebuni neni a Ekiristayot a ngolo iyookino anera i itami Akuj Ekiristayot ngolo eyiai nakikatakinet era i ngolo "isirerengitoi" ka atametai keng icana ka ngolo ikitimitoi." Etioko nai ngun. ananyamet ana angina elalakiata ngiboro, ananyamet a ngina epoloe noi a na, ananyamet a na a ngina elalakiata ngiboro noi, ikokinete ngakikatakinet eyiakaun ai? Kire etioko nu noi; nai ananyamet a na a ngina elalakiata ngiboro a na ka ngapakio dang nguna ajokak, ngina eyiakar ngitunganan ngiboro ngulu alalak, eyiakasi nabo nguna alalak nguna abeit toyiakare, nyo nai ata kitiyiaunitae iwon ngiboro ngulu kitet ngulu kitiyiaet etic yok ikotere ikiriamuni alelianu, NGUNA KA AUMOKIN, ikiriamuni iwon edeke ngolo a ngadamu iyiaata noi alopite a ngolo esibwalia ebuku. Apaki ngina abeitor ngitunga daadang tolakara, tomam idiobore nabo ngini nyitalakarit ikes, ilikite ngamilionin ngikito nakware ngulu lemaret ngatameta ido tojotoor, ka ekabila a ngikito a ngice nabo nataparacu, akerit lodokitoi, alomanar nakiboiso nguna idaritere ngitunga ka akimat ngagwe anguna ka akikatakin akimuriaar akurianu ngina nyeyenio neni itorunit.

Ee, ituro anyamet na anguna a ngisitowai keng angulu ileleba ngiboro ngulu ka akwap, nai nyelakara

ngitunga ikwa paaran sek. Ituro anyamet na anguna ebookor inges adau ariamun Ekuwuam, nai erai ngitunga etaangangito akilo. Ituro anyamet na anguna a ngipitesio a ngulu ajokak, torai bo inges emunara akilo nganyameta daadang ameun alorwa ka akalele. Irworo inges nguna ka aosou keng ka Sayanis, nai eyiai inges itiji ejie ngolo ikaruna alorotin a daadang, anera nyepedorete ngatameta nguna a itunganan, ka etau, ka ekuwuam nyepedorete amisiyar kori akidar nguna eyeni inges anguna a ngakiloconokinet anguna apotu tooma akwap daadang. Ameun ananyamet angina esiaunan, ikipotu iwon atogeunito alotooma akerit ka angole, paka namotoka ngina ngorot kolong, paka tokona nanyamet ngina eporere ka akandeke tar lolap, ido ikituro iwon anguna angun; nai alotooma ngitai yok eyiai adiokiding ngina igworo alotoma ngican, ido NYEYENIO APOLOU KENG ebulit ngitai a ngitunga a nguna ka akurianu ido erai akwap ngina isirionitae ikotere nai iyookin ananyamet na erai ngina enyaritae ebe, anyamet ngina a ngitunga a ngulu nyeyiakasi ejok. Ituro, nai tomam nguna itogogongio inges akituro ngin. Igworo nguna ke ekisil, ido emam ekisil. Elimit atemar ayiakatar inges ngiboro ka alalau ngina angiboro a daadang, nai torubakinete nabo enoki ekibure a ngiboro a ngice naobo ikwa akim ngina emam nyimwonikina! "Ebala Akuj kang ebe, emam aiyorit a neni a ngikaronok."

"Erai ikes ngulu itimitoi." Apolou keng atemar erai ikes ibore ngini erai kitimitetei. Kitimitetei a? Ekianatar ikes akitimio. Ilebasi ikec ka akituro. Iturotor ikes ibore ngini eyiakatar. Nai ibore ngini eyiakatar ikes ngin nyepedori akiwo alotooma apaki ngina ikatakinere. Adaut ikes akiduk nasinyonoit akilo akiduk nataba ngina ka apukokino ka Akirot ka Akuj. todoluni nai amaran ngina ka akwap atipei. Alotooma apaki ngina eapi edoluni akiru ngina arienyaanan ngina ka anyunyura ka Akuj alotube. Todolunete nai nginyas ngulu engesun atipei, ido alotoma akitemokino kec ngina ka akuwuan ngin, erubakinete ikes erai ngulu nyitemokino ikotere nguna eponito nakwap. Ikes ngulu ani kikatakis dang alotoma agogongu ngina ka akwap torubakis itepegitto ngkecewat ido nyeyenete. Erai kire ikes ngiborei ngulu ebeit kitimitetei. Kitimo ngitunga ngulu a ngican lu ngulu tokona eyiakasi nakimorikina ngina a ngidinio, ido tonyarito ebe erai alosikinet ka Akuj, ido torai bo ngina a Satan. Kitimito ikes ngulu nyeyenete ngilam ngulu ke edin. Kitimito ikes ngulu eyiakatar kona ngikanisae ngulu ebusak ka tolalak dang, ka ngakais nguna ebusak noi nguna edukokinit ekanisa ngikarikok keng, ngikweyiai ngulu itatamitae noi, ebari ngolo etia ngol ka eyiakaunitene ngolo ajokan ka akilip ngina ka apatanu. Kitimo ikes, nyitongoa ikes. Tobongosi nakais kus nguna ngorok nguna sek erai ngisitoin, tobongosi iyees nakais nguna kirionok nguna enyikinyiki akica kec, tobongosi lotolimom, tobongosi tooma naditooro ngina ka akwap ka tosabuna neni ka Akuj. Kitimito ikes ngulu ilabilabete ido kirworos nguna a ngainanakineta kec. Kiteki ikes ikwa ngiborei ngulu erai kitimitetei, anera anapaki angina euriyiana epote araun ngiboro ngulu ka anyunyura.

"Erai ikes ngulu icanasi." Tokona itoodi nen ebe, erai ikes ngulu icanasi alokuwuam. Akitaanyunet ngina ka anyamet a na alotoma apaki ngina engetakinia epol ka ngikanisae a ngulu ajokak ka toyiakatar ngitunga ngulu elalak ka elalak noi, ka akitoodiario ngina a ibore a ngini etamakinitae atemar erai ngiticisio ngulu ke Ekuwuam a ngolo Akuangan. Nai ngalitarei nguna ileleba ngun, ngainakineta ke Ekuwuam nguna itiyiaete, ka akilelebun ngina ke ekanisa nyera abongokinet aneni ka Akuj, anera ikes ngulu eponenete nalitare ngul, mam alotooma ngapakio nguna alalak nyerubanarete alosit kingaren ka Akuj, ido kedaut ngatukonokineta nguna apolok ngun alunyar, ai bo etoro ngulu sek arimauna ngaren? Apotu ikes kiirasi etunganan, apotu topupokis adiekitoi keng, apotu potu natibait, nai pa arai ikes ngikolia, ido alopote sek a ngabooko apotu toliasi nakipi kec.

Anen eyiai nabo erwor ece ngolo ebekoi ebe glosalalia - etamakinitae inges - erai akitogogonget ngina eriamunitor itunganan Ekuwuam ngolo Akuangan, ido etamakinito ngitunga atemar ebe kori ikiya iwon kiding akisikwarunio ngina apolon. Adaun akisikwarunio. Ayiakatar Amerika abaati keng alotooma ekaru 1957. Tokona erai ngangajepa akitaanyunet ka Akuj a nguna a ngican a ngulu eponito, ikwangina kolong apeleunioto anarwatata ka akai anasuban a nguna a Belcasa. Nyiyenete iyees atemar alorwa a ngulu ka awasia epote ngikalalak ebasi, "Ekapolon, Ekapolon nyitiyia isua ngiticisio ngulu ka aumokin a lokiro kon, tar akiritanar ngikuwamin a?

Ido ebongokini Inges tema,

"Toekasi aneni Kang, iyees ngiketiyiak aronis nyakayeni Ayong iyees."

Matayo 7:22-23.

Ebala Yesu ebe, arai ikes ngiketiyiak aronis. Torai bo ipedori iyong ariamun itunganan ngini ebuni akilipakin ngikadiakak, elemuni akimet ka ngaokot alotooma atukot, akidwar dang bunite ka ngiboro daadang ngulu ka akujuwanut, togeunete ngitunga akirikaun inges, ido kikongete tobasi ebe, kire erai inges ngolo ka Akuj, tar bo kitaranunit ngol edin erot ngolo kiriraet ngisilinga ka toyiari anakisec. Abongokinet ngina eyiakatar ikes erai abongokinet ngina emame alobaibul ngina ka atemar, "Kire, eriamununui bo inges abongokinet, inges atemar erai pei ngolo ka Akuj." Epite ngolo eronia. Epite kire ngolo icanar anyamet na alotooma Ekuwuam ka Akuj, ido ikes ngulupei icanasi lu mam nyeyenete ngun.

"Irai iyong emuduki ka ileri." Erai lu ngican ngulu apolok. Ikokini kare itunganan erai ngini emudukana ka toleri ido nyeyeni ai? Torai bo ebookoi ebe, emudukaka ikes ka tolerete dang ido nyeyenunito.

Abongokinet na ebe, erai ikes ngulu emudukaka alokuwuam, ka tolerete dang alokuwuam. Iitunito mono iyes apaki ngina erikauniata Eliseo ka Geasi asigar ngina a Siria a? Iitunito iyes atemar abu Eliseo kitumudukan ikes ka apedor ka Akuj a? Torai bo ca akienyete ngitunga ngul ido kiteete dang neni alosete. Agelanit amuduko ngin anerai apedorito ikes akitere ngiboro ngice, nai ngiboro ngice gulu ikote Eliseo ka eketiyan keng ka akambi ngina a Israel mam pa eteete ikes. Ibore ngini etee ajore na pa apotu ikes toriamut. Ibore ngini pa eteete ikes inges abu yau akikamario kec. Nyobo apolou a ngakiro anu a neni yok? Erai apolou keng ngina ikwaan ka nguna kolong ekote anapaki ka akijaanakin a Yesu a nakwap ane. Abu inges kikataki akitatam ikes akiyookino, nai pa apedorito ikes acamun.

Yokana 9:40-41,

"Ngolpите eirariata ngice alotooma ngiparisayon ngulu ayia ka Inges ngakiro nu, temasi neni Keng ebe, ikimudukaka isua dang a?"

Tema Yesu neni kec ebe, kerai tomudukaka kemam iyes akisec: nai tokona ibasi iyes ebe, ikikienyi; angun irubakinito iyes isecito.

Epite ka anyamet a na ikoni neni ekoni tar alorwa angul. Eyiakatar ikes ngiboro ngul daadang. Eyenete daadang. Nyitatuun. Erai kelomu akirot adio ngina ka akiyookino ido toyiakaun itunganan elimonokini ngini itepegit akirot ngin, ekapupon ngol nyepupi anguna ka akiirar ido toyenu nguna a kire, nai epupi inges anguna ka apegar nguna elimunitoi. Tokona acamit ayong akingit akingiset adio ngina ajokan. Epedorete mono Ngakigiret akisiria ngakigiret a? Epeganakina mono Ebaibul bon a? Epedorete mono ngakitatameta nguna ka akiyookino ngaarei ayiakaun nguna irworosi nguna elunyakina kori nguna epegakina a? MAM. EMAM NYIKOTE NEN. Ka ngitunga ka Akuj ngiai tokona engaara ngakonyen kec tooma nakiyookino ngin? Mam tar ipei alotooma amiat, alopite a ngolo ayenia ayong atemar Ngakigiret DAADANG Akuj einakini ido ejokak DAADAN anguna ka akitatamia, akiretakinia, akitetenia, ka ngace dang. Erai nai keyiakasi ngakigiret alopite angol, inges atemar epedorit ngina kigiret arucor ka ngunace iriamara erai ca ke einakin ikes apaki. Nai ngiai enupito akiteyiario ngina kolong sek kitemokinit Akuj neni a ngitunga angulu kebu Inges toyeni eringa nyepetakina akwap ngulu seuna ka ngulu ebeit tomunaar akitodol namunyario kec? Mam. Nyepedorete ido toyiakasi ikes daadang tooma nakiro, ka emam ibore ilocokini ngun. Nai akiwar aanyun ngun ejok ka akisinapakin akiyokino ngina a ngakitatameta a ngun ka akiyokino nginace ngina epegakina ka ngin, mam nyeriamununuyete ikes apaki ngin, ido kikarun anen. Ebuni ekadwaran abunore alotoma apaki ngina engetakinia anyamet na, nai eraunete ikes ngulu emudukaka alotoma nguna itiyiae inges ka nguna irworo. Erai ikes ngulu elimorito jik ebe ikiyookino ikes, ido anamuduko kec angin epote akitubuca ibore daadang.

Tokona ebala Akuj ebe, elerete ikes ka tomudukaka. Akationikinit ayong epite ngolo ka atemar ebe, emudukana itunganan ka eleri ido nabo nyeyeni inges ngun. Eyiai abongokinet apei bon. Adau akou keng amunaar. Eyiai inges noi tooma nakimuriakina. Nyo apolou keng ace? Itoodi mono nen atemar kedau Ekuwuam ngolo Akuangan akimiekin ekanisa ngolo ka awasia lo a? Inges mono atemar kedaut ngitunga ajalun Akuj anatameta kec paka akitodol ngina itiyiatar ikwa ngina igiriterere alotooma Ngiromayon 1:28.

"Ikwanginapei awouniata ikes ayenun Akuj, abu Akuj kimi eki ikes akiwap aosou kec ngina itoronitae, akitiyia ngiboro ngulu emam nyitemokino."

kire etakani atemar adau ibore ngini ikoni nen atakanun. Erai ngitunga lu ngulu ebasi ebe ikirai ikes ngika Akuj ka ikiyeni Akuj dang ka ikiyiakar tar Ekuwuam ngolo Akuangan, ido torai ikes ngulu elerete ka tomudukaka ido nyeyenete. ADAUT IKES AMODIKINO. EYIAKATAR IKES EKWUAM NGOLO ARONON. NYEMODIKINIO NGULU SEUNA, NAI ILEERE ATEMAR EPEDORIO AMODIKIN NGULUCE. Erai lu ngulu amudukan anerai angerete ikes Akirot ka Akuj. Erai lu ngulu alacasi ngilowi kec make ido alerokis anguna ka aesikin akidario ka Akuj ka acok keng dang, apotu ikes kiitana adukun erot ngolo ka akiteyiario ngolo erai ngolo kec make, aduketait kec ngina a Babel ngina a ngiriongeta.

Okoe, epite ngolo iriamunia iyong ikes enapito ejok noi ibus enapenit anakonyen kec, toyiakasi nai acuna natukon kec ka lokansol, ka ngunace dang. Nai eyiai Akuj alacar ikes ngiboro ngul ido alerokis, anerai adaut ngiriongeta lu arikor ikes nakambi ngina a eketidingan a Kristo, tooma lomanikor ngolo ke etama, paka akitodol naenio ka nakicunyario kec. Erai ikes ngiboro ngulu itimitoi. Kire, kitimo ikes, kiretakisi ikes, kimaimaa ikes ido tar kikote nen erubakinito ikes ijulara ka akou tooma namunyario, ka alotooma anyunyura ngina epol iretakinito ikes ka agogongu akikatakinet adio kori ngakikatanakineta daadang nguna ikatakinitere aiyiun ikes (brands) anakicunyo. Ngulu kengingiyoto ka ngulu emamukatar adio kigeno nabo, elelianete ikes alotoma ibore ngini a ngileec kec. Ngulu itepegito Akirot, torai bo eponio akisitiyia Akirot napei ngin anguna ka atubokinia ikes ka kitatacae dang ebei ngolo ka akitoronio a ngin.

NGUNA ESIDIOK NGUNA ETUTUKI NGANYAMETA

Apukokino 3:18-19.

"Aso, eketutuki Ayong iyong iyong ebe, togiel anenikang egolit ngolo illiunitae ka akim,

kotere ibari. Togielu dang ngilowi ngulu akwangak, ikotere torapia ngileec kon ngulu ilerio. Togielu tari ekitoe ngolo a ngakonyen kon, ikotere tokienyu.

Eretakini ka esicani ayong ngulu amina; aso tokok, kibeleg eteu dang."

Erai nguna itutuki Akuj ibore ngini euriyana noi. Elosikinit inges ngunapei irworo ngun. Eyiai inges idodiarit ekanisa ngolo ka akolongit angina esidion lo nakigeno apei. Akigeno ngin erai Inges ELOPE. Ebalala Inges ebe, "Bwa neni Kang." Iriamuni iyong atemar ekanisa ngolo a Laodekia lo emam jik nyitiyaete kaapei ka Yesu anguna ka akitolomun ngiboro ngulu ke Ekuwam ngulu a ebuku ka Akuj. Nguna itiyiaete ikes mam nyerai nguna ke Ekuwuam. Epedorete ikes atamakinit atemar ebe, kori ikirai ngulu ke Ekuwuam, ikokinete ikes eraunete ngulu ke Ekuwuam ai? Anerai ngiticisio ngulu eyiakasi kiding kec mam nyikote ngulu kolong abala Paulo ebe, "anera erai Akuj ngina itiyiae alotooma kus ainakin iyees acamit ka akitiyia dang nguna ka alakara keng a ngina ajokan. Ngipilipian 2:13. Angun, anibo nait ngikanisae ngulu lu daadang, ngisukulo, ngidakitarin, ka ngikalimonokinak ngulu ke edin, ka ngulu lu daadang? Emam Akuj alotooma kec keroko ca ikes erai ekinyomit ngolo ke edin, ka alokuwuam dang, ido nyerai ekinyomit ka Ekuwuam ka Akuj.

"Togielu aneni kang egolit ngolo ililiunitae ka akim, ikotere ibari."

Ayiakatar ngitunga lu egolit ngolo alalan noi, nai arai ekabila a egolit ngolo pa eyookino. Arai ekabila a egolit ngolo apedorit akigieli akiyiar a ngitunga ido toarae. Arai ekabila ke egolit ngolo kibeleg ka tomojirik ngipitesio ngulu a itunganan, anera amina keng erai atagorete ngina ka aronis.

Apukokino 18:1-14,

"Ekau angun, abu oanyua emalaika ece edokuni anadis, toyiakas ka apolou ngina apolon; kinuaka akesir akwap.

kirwor inges ke etoil a ngolo agogongon ebe, ebusokin Babilon ngolo apolon! Ebusokin, Arau akibois ngina iboyoto ata Satan, ka aenis ngina a ngikuwuamin a ngulu aronok, ka aenis a nginikeny a ngulu aronok, a ngini engeritoi.

Naarai amat ngibukui daadang ngacwan nguna ka adedengu anguna ka adoteu keng, adoteakiata dang ngikabakae ngulu ka akwap kan inges, abar ngikagielanarak ngulu ka akwap anguna ka agogongu a ngina ka asilianut keng.

Tosodi abu eira etoil ece ebuni a nadis ebala ebe, ngikatunga tolomutu alotoma keng ikotere nyimorikinosi ka ngasecisia keng,

Naarai etukokina ngasecisia keng akitodol nadis, ido eitu Akuj ngaronisio keng.

Totacakisi inges ikwapei atacakinia inges dang, kiyiataksi inges ngarwa ngarei ikwapei eyiakatar ngiticisio keng dang, tooma ekopo ngolo inyalia inges kinyalakisi inges ngarwa ngarei,

Ikwapei etopolooror bon ka tosilianiar, ikwanginapei ikwangin inakisi inges akiturur. Anerai ebala alotau keng ebe, ebooi inges ikwa akabaka, nyarai apuserut, mam jik nyaanyuni akiturur.

Angun inges eponiata ngakisicanet keng alotooma apaaran apei. Atwanare, akiturur ke eron. Igunyo inges jik ka akim, anera egogong Ekapolon Akuj ngina etubokini inges.

Ka ngikabakae ngulu ka akwap ngulu adoteanete ka inges. Ngulu eboyete ka inges anasilianut igworosi inges ka iwololoete, ngolopite eanyuariata apuru ngina ka akicunyarario keng.

Ewuoete aneni alwanan anguna ka akerit akiteribio keng, etemarete ebe, Utukui! Utukui! Ere ngolo apolon, ere ngolo apolon ngol Babilon, etaun ngolo apolon ngol! Anerai adolu atubokino kon alotoma esaa epei.

Ka ngikagielanarak ngulu ka akwap igworosi ido itururuyete a nguna keng, anera emam nabo ngini egieli ngikecgielanara.

Ngigielanara ngulu ke esabu, ka epesa, ka ngamoru nguna ecicing, ka ngacilo nguna enwakinwakete, ka ngilowi ngulu ajokak ngulu delet ngulu pusiyek arengak ka ngisilu, ka ngulu arengak ka ngolokitoi ngolo auron, nginibore daadang ngini a ngikela a ngitome, ka nginibore daadang itiyiaete a ngakito a nguna ecicing, ka ngamaratoi, ngasuwa, ngamoru nguna ajokak,

Ka asinaman ka ngulu aurok ka ngimina ka ngulu isaaete ka ngulu itupurununuyio ka ngacwan ka akimet ka ngakiria nguna inyadidia ka ngakima ka ngibaren ka ngamesekin ka

ngangolei ka ngagaari ka ngipii, inges atemar akiyar ngina a ngitunga.

Ngaraito nguna iburito ekonitau anyout a neni kon ka ngiboro ngulu abobok ka ngulu ajopak angopiasi aneni kon, emam nabo nyeriamunete ngitunga jik."

Erai kire lugu ngidinio ngulu a ngirwa alu, anera ebalalotooma ngulu cicik 4, "Tolomutu alotoma keng, NGIKATUNGA." Toroko nai auruporio nyebuno. Toroko ateran nyeakara apaki ngina eyiakaunotor ngican lu tooma lokanisa ngolo ebarit ka toliokono dang.

Nai eyiai egolit ngolo ka Akuj.

Petero 1:7.

"Ikotere akitemio ngina ka akiyiun kus, ngina iloit acicingu ngina ke esabu angolo edaun."

Egolit ngolo ka Akuj eyiakatar ekikwaane ngolo a Kristo ngolo etolomunio anarira ka akim a ngina a ngican keng. Ekabila ngolo ke egolit a ngolo ajokan inges ngol.

Nai alikabila a egolit eyiakatar ekanisa tokona? Eyiakatar ikes egolit ngolo ka akwap ngolo esaluni. Ebarit. Imwonikina. Ido adau inges akitarau ajako keng ngin, ibore ngini kipimet arakau ngini eyiakatar Ekuwuam. Akitogogonget ngina sek a ngarerengisio ka Akuj ka akiyookino ngina ka akitatam, ka ngunce dang, arau tokona ibore ngini egongakinitae nayenut ngina ka atemar ngikabarak mono tokona ngiai eyiakasi ne.

Ebala Ekapolon ebe, "Kejok iyong abunore eroko nyelunyara apaki," "Ido togiel aneni kang egolit ngolo ikatakinitae ka akim, ido ibuni iyong ariamun ebari ngolo a kire." Ikipupi mono iwon ngun a? Topupokinae ayong, "Ikileri iwon (alotoma akuwuan) ngina ikiponia iwon nakwap, nai ani ikileri iwon (alotoma lokuwuam) nyeponio iwon aesikin akwap elerio." Okoe mam jik, ikilosu iwon ayoror idiobore. Ka ibore ngin, inges erai ibore DAADANG ngini iitana iwon akiyia, tomam ibore ngini editor kori ngini iyatakinio. Aso kejoikinit iwon araut ngulu ikicoitoko kowana aanyun ebe ikiyoro iwon idiobore ngini ikitarauni iwon ngulu ikiyookino alokingaren Akuj. Aso anen, nyo bo ebeit iwon atoyorosi? Ikiyai iwon NGIPITESIO, lokaato, erai ngin ibore ngini eponio iwon akiyia. Alikabila a ngipitesio ibuni iyong akiyia? Erauni mono ngipitesio ngulu ikote ngulu keng ngulu etolomunio alotooma akisicianio ngina ka akim a ngina adedengan ngina a ngakisicanet, kori ebuni araut anonoku ngina a ngitunga a ngulu a Laodekia alu a ngulu tokona icanasi ngipitesio? Erai ngun nguna ikamunito a ngini donupe alotooma yok, anera anapaaran a ngin ebuni ngitunganan akiwok egogos keng a elope.

Asir sek ayong kalimu atemar arai etaun ngolo a Laodekia etaun ngolo abarit. Etiyiae inges ngikoino dang ngulu ke egolit ngulu ayiakatar ngakigireta lowaetin ngulu yarei daadang. Etodiarit egolit anyamet - abu amucurusao ngina apolon toyiakaun a nguna keng. Nakolongit na, esiling ngolo angakes angare eyiai kaapei ka iwon. Ikiyelunun iwon kinga ka ikigelunun iwon make tooma. Alotooma ekanisa, ikatakinitai iwon akirikakin ngunapei. Ikiyelunun iwon make kinga ngina ka asekit ka ikigelunun iwon make anguna ka alomar Nakuj-kori aso ikibala iwon. Nai emam nyelimunit Akuj ngun.

Eyiakatar tokona ekanisa ebari ngolo apolon noi, ngolo epedoritor inges alotooma adiopaki daadang akikamar amucurusao ngina ka akwap daadang, ka nabo abu ekarikon ngolo ka atukot a ngidinio a ngulu imorikina (World Council of Churches) todwar ka akilerer ebe, ebuni ekanisa moi alongaren akitiyia ngun. Nai ebuni aduketait kec ngina a egolit a Babel kec ngin aukor. Egolit ngolo ilililunitai ka akim bon ebuni arubar.

Ido erai nguna abu ekanisa kitiyiate alotooma nganyameta nguna alunyar. Abu inges kimieki Akivot ka Akuj ido tolemu ngakitatameta keng bon; adau inges araun arionget ngina adau akimorikin ka akwap. Inges nai elerio inges, ido etubokini Akuj asilio keng. Erot epei bon ngolo epedoria inges alomun alotooma eyiakaunitene ngolo aronon lo, inges arimaar Ekapolon ka abongun tooma Nakivot keng.

Apukokino 18:4,

"Tolomutu alotoma keng, ngikatunga."

Ngikorinto 6:14-18.

"Nyienikinosi ayokot kaapei ka ngulu nyiyiunito, anera akimorikina ani eyiai kiding akiyookino ka aronis? Kori akimorikina ani eyiai kiding akica ka akirionut?"

Amaa ani eyiai kiding Kristo ka Belial? Kori atiaket ani eyiai kiding ekeyiunan ka ngolo nyiyiunit?

Anicamuna eyiai kiding eyekalu ka Akuj ka ngaputosia? Anera ikirai iwon eyekalu ka Akuj angina eyiari ikwapei abakar Akuj ebe, eboikin ayong tooma kec ka alosenen alotoma kec, arauni ayong Akuj kec ka eraunete ikes ngikatunga. Angun ebala Ekapolon ebe, tolomutu

alokiding kec totiakaros, nyitap ibore ngini nyesege ido ekejauni ayong iyese.

Arauni ayong papa neni kus ido iraunete iyese ata lokoku ka ata nakoku aneni kang ebala Ekapolon ngolo ka apedor a daadang."

Eyiai ebei ngolo ebeit akitac ikotere nginapen ngul, ido erai ngol ebei ngolo ka atiakun.

"Ka kiosaki akimet nakonyen kon ikotere ikienyuni."

Nyebala inges ebe, iitana iyong akigiel ekitoe ngolo a ngakonyen ngol. Okoe mam. Emam ebei ngolo elimitoi ikotere Ekuwuam ngolo Akuangan.

"Naga bon acamit ayong ayenun aneni kus, iriamunete mono iyese Ekuwuam anguna a ngiticisio a ngulu a ngikisila a? Kori anguna ka akiirar akiyiun?"

Ngigalatian 3:2.

Erai pa kiriamunit iyong ebatisimu ngolo ke Ekuwuam a ngolo Akuangan mam nyipedori iyong ayiakauno ngakonyen nguna ekienyete tooma napukokino ka Akirot a ngina a kire. Etunganan ngolo emamukatar Ekuwuam emudukana aneni ka Akuj ka akiyokino keng.

Ngina atamunia ayong nguna a ekitoe alo, a ngolo engaanari ngakonyen a ngitunga, ekesituni ayong nen apaki ngina araakar ayong edia ngolo cici anakibois a ngina enyaritae Kentaki. Aperi ayong ka lokatokang kai ngina pa ajok. Etorunit alilimu tooma nakabaai nguna ka arwatata ka akai. Ngacepakio alotooma akiporo apedorit akwap alilimu noi akienyunio isua nataparacu toyiai alilimu ngin nakonyen kosi toraut ngakonyen kosi nguna egolokino ka ngakadomela.

Torauni isua akigworo neni a toto, ido ayiai inges abunore ka akimet adio ngina emwana ido togeu akiret ngakonyen kosi paka ngina edaunor ibore ngini agogongon ngin, togeunetei isua akienyun. Iyene iyese atemar eyiai alilimu ngina akutaki ekanisa ananyamet a na, ido akurianit ayong nguna ka atemar kegolokin ngakonyen keng, ka amudukaniar dang alotooma ngiboro ngulu ayiakatar Akuj a nguna keng. Iitanit inges akimet adio ngina amwanan ngina ke Ekuwuam ka Akuj ikotere engaari ngakonyen keng. Mati keriamu inges Ekuwuam ka Akuj erubakini inges isulunyi aprogram anguna ka apedor, ka akitatam ngina a ngitunga anguna ka Akirot ka Akuj. Imari inges etiae a ngitunga keng akilo akiwarit ngaraito. Adaut ngikaosok ngulu esiomito Akirot ka akuj alosukul agolokin ekek ngolo ka akiyiun, ka akiretakin idio daadang nyeloma. Mam nyelomarete ikes dang ngikulepeki kori nyecamakinete ikes idio daadang Alomar tooma. Aosou kec ngin erai ngina itorunit neni a ka aosou angina enyaritae saikoloji, lokitaabo edio ngolo igirit ekapirit. Eyiai ekitaabo epei ngolo a saikoloji ngolo ikiitanit iwon daadang, erai nai ngol Ebaibul. Erai Akuj igirit inges ido eyiakatar inges esaikoloji ka Akuj. nyiitani nabo iyong ekaoson edio akitecaikin inges neni kon. Toriamu iyong Ekuwuam ngolo Akuangan ido kimieki inges kitiyia etic ngolo ka akitacaikin iyong. Inges egiri ekitaabo ido epedorit inges alimokin iyong nguna eyia tooma ka apolou keng.

Ngikorinto 2:9-16,

"Ikwanginapei igiritere ebe, nguna pa anyunit akongu kori nguna pa apupunit akit, kori nguna pa alomarito lotau a itunganan, etemoki Akuj ngun daadang anguna kec a ngulu eminasi inges.

Nai abu Akuj itopukok iwon anguna ke Ekuwuam. Anerai engici Ekuwuam ngiboro daadang tari ngulu iwuitae ngulu ka Akuj.

Anerai ngae a lokiding ngitunga eyeni nguna a itunganan, mati ekuwuam ngolo a itunganan ngolo eyiai tooma keng? Ikwanginapei kwangin emam ngini eyeni nguna ka Akuj, mati Ekuwuam ka Akuj.

Nai ikipotu iwon oriamutu meere ekuwuam ngolo ka akwap nai ekuwuam ngolo ka Akuj, ikotere ikiyenuni nguna ikiinakin it Akuj iwon ikongin.

Ngun dang ikes ikirworo, meere alotooma aosou ngina itatami aosou ngina a itunganan, nai nguna itatami Ekuwuam.

Aso etunganan ngolo ka akuwan nyecamuni nguna a Ekuwuam ka Akuj; anera erai abangao aneni keng, nabo nyepedori ayenun ikes, anera isiemeo ikes anguna ke Ekuwuam.

Nai inges ngini a Ekuwuam isieme daadang ido emam ngini isieme inges elope.

Anerai ngae ngolo eyenunit akitam ngina ke Ekapolon, ikotere itatami inges? Nai eyiai iwon akitam ngina a Kristo."

Kwana arai kerai ngakiro dadang nguna nguna igworor ekuwuam nguna akire nguna ka anyamet na, iitanitai iwon icetunganan bu nakibois ikwapei kolong Yokana Ekebaitisan ka abenyun ekanisa adepar

lopote ngolo kolong. Ka erai ngun kkire nguna eponito nanyamet yok. Ebunit Yokana Ekebatisan ece ka ebuni inges akigworo ikwanginapei kolong etiyator ngolo a ekingaren. Ikiyeni iwon atemar itiyakini inges ngun naarai nguna ebala engaet ngolo etupakini ngun.

"Eretakini ayong ngulu daadang amina, eretakini ka esicani dang: tomwakutu nai tokiwa."

Apukokino 3:19.

Erai lo Eemut ngolopei ayiakatar Yokana dang apaki ngina ekaleikinitor inges alongisat ngina ke edin a ngolo a ngiparisayon, ngisadukayon ka ngikapir, "TOKIWA!" amam nabo epite ece; emam epite ece tar tokona. Amame epite ece ngolo abeitor abongor nabo neni ka Akuj, ka emam epite ece tokona dang. Erai TOKIWA, kaninyo bo ebeitor iyong atwanare?

Esiemeto mono iwon alimunet ngin ngina a ekingaren ngina ebala ebe, "daadang ngulu amina ayong." Alotoma angajep ngina a Ngayonanin eyiai apolou a ngakiro angun tooma nalimunet ngina ebeiara nitunganan ngini lope a ibore "Ayong." Nyebala inges ebe, daadang ca ngulu epupete ketemarit inges, "daadang ngulu akaminasi AYONG." Mam jik. nyebeit iwon akikatakin akitarauun Yesu IBORE ngini ka amina angitunga alotooma engaet lo. Mam! Erai ngulu ALALAK ngulu erai NGIMINAN ka Akuj. Erai AKEMINA, alotooma akingiset, MEERE ngina yok.

Aso nabo eriamunio iwon make elelianio alotooma Akekiteyiaro, Akelosikinet ka Ekepulan, ka ikitogogongitai tar nooi alotooma akiyookino ngina ka akitatam a ngina ka Akuj a Ngolo ka apedor dadang. Ikwapei tar elimunitor Inges alotooma Ngiromayon 9:13, "Amina Ayong Yakobo." Inges mono atemar adau inges ariamun ngun a nguna tokona eminar inges ngulu ALALAK BON a? Eyiai mono tokona inges nadoketait ngina ka akimwonikina, ido kidarite amina ngina a ngulu nyiyotuno diyete keng a? Mam jik, ka edio pite ikote nu nen, aneraim elimorit Inges alotooma Ngiromayon 9:13, "Angerit ayong Esau." Ka alotooma ngulu cicik 11 irworo Ekuwuam anen ka akilerer ebe, "Anerai ani eringa ngidwe nyidouno keraidang nyityia idiobore ngini ajokan kori ngini aronon, TOGOGONGIER ACAMIT KA AKUJ ANGUNA KA ASEUNIO, meere a ngiticisio nai a nguna keng a ngolo enyarit. Amina na erai "Amina ngina ka aseunio." Erai amina Keng anguna a ngiseuna keng. Ido amina keng a nguna kec erai ngina nyeyiai alotooma epite edio ngolo a itunganan aneraim ebala ebe togogongier acamit ka Akuj anguna ka aseunio a ibore ngini elwana noi alotooma ngiticisio kori idiobore daadang ngini eyiakatar inges tooma keng. Anerai "ANI ERINGA NYIDOUNO NGIDWE" ASIR Inges alimu ebe, "Amina ayong Yakobo nai angerit Esau."

Ka tokona ebala Inges neni a ngulu Keng, "Daadang ngulu amina Ayong ERETAKINI KA ESICANI." Akiretakin erai akiteten. Akiteten erai "Akisisilereun adiakar ngin ikotere itenikinio ejok." Akisican nyeraim apolou keng ebe akida. Erai apolou keng "ariamun ngipitesio ngulu ajokak aneraim eyiai ibore ngini ebeit torikinoim ngin natametait."

Erai nu nguna jik ikiriamunit iwon alotoma Ngiburanean 12:5-11,

"Nabo ikimuriaki iyees alimokinet ngina irworo neni kus ikwa neni a ngidwe ebe, lokoku kang, nyimen akiretakinete a Ekapolon keraidang nyikikadaki ngina ikiretakinia inges iyong, aneraim iretakini Ekapolon ngini emina inges ka edaim nginikoku ngini ecamunit inges. Anguna ka akiretakino ititinyikinetete. Ikitiyianakini Akuj iyees ikwa ngidwe, aneraim ani koku mono ngini nyiretanakini papa keng. Asosi, ani kemam iyees akiretakino, ngina ikimorikinit daadang irakasi iyees ngidwe ngulu cario, mere ngulu a kire nabo dang eyiakasi iwon ata papa yok ngulu ka akuwuam ngulu ikiretanakinete iwon dang. Ikipotu okerito ikes nyejok mono akipup papa ngolo a ngitai ido oyiara a? Anerai apotu ikes ikiretanakis iwon ngirwa ngidikudo ikwapei acamitotor, nai ikiretanakini inges iwon anguna ka ajokis ikotere ikimori akekwangis. Akiretakino daadang ngina a tokona nyesibit ngina ka alakara nai ngina a ngican nai ekaku erai ngaraito nguna ka akinapakina ngina ka akiyokino neni a ngulu itatamitae kan ngun."

Etakani tokona amina ngina ka Akuj a ne. Abu Inges alotooma amina kiitan ekal keng a Elope ngolo a ngidwe - ngidwe ngulu ikote inges pei. Alongaren keng ikote ngitunga alungurat APEI ngina ke elupe. Ido alotoma elupe ngol egeuni inges akitiyiaun ngiboro ngulu eminae ka ngulu nyeminae dang. ASEO ngin erai ngina keng bon. Ido ngulu seuna ngul, ngulu euritae ke Ekuwuam keng itatamio ikotere eyiakaun lopite ngolo ka aputo keng alolose kec. Iteteni inges ikes alotoma aoyiau ngina ka akisicianio ka apatanu ka akision. ISICANI Inges ikes a ngakan anguna a ngapores a nguna a ngisumari. Acepaki elemuni ekayean elupe iborosit ngini sek asir Inges kitiyiau ido totiyiaia ido tosubak nabo alopote a ngolo iitanitor Inges ejok. NAI ERAIM AMINA. ERAIM NGIN AMINA KENG. ECEROT NGOLO KA AMINA KENG EMAME CUT. KA NYEYIACAUN JIK.

Okoe isipan ngini cici, nyikuriakiata. Eyiai anyamet na elosi agolokin atipei. Analosit keng agolokin, elosi etama ngol aenikin iwapei, akopito ngina iyerunitae a ngirotin a ngakopit a ngauni nyepatana angeda, eyiakaunotor ikes agogongu ngina eyiai alotoma ngadoketa ngauni, agogongu ngina ka apukan, agogongu ngina a ngawat, ka apedor ngina a ekuwuam a Satan, ido epote ikes akiwarit akiar ateran ngina a Kristo. Ebuni inges ariamun ngican, nai ebuni inges akidangidangakin. Nyikera ngiboro ngulu

eponito tooma nakwap, anera "Inges ngolo abu tomina ngulukeng, emina ikes akitodol awasia." Yokana 13:1.

"Tokoka ka tokiwa." Tokona eyiakatar ekanisa ngolo aliokokonon lo ainakina; tocoite idiakari a ngun. Ainakina keng ngin ikwaan ka ngina a ngiyudayan.

Yokana 2:17,

"Akokit ngina ka akai kon ekerika ayong."

Nai erai ainakina ngina aronon. Erai anguna ka akai ka akeceduketait. Erai anguna ka akece kitatam a ngitunga, ngikisila a ngitunga, ngiriongeta kec ka akiyokino kec a ngikulepeki. Adaut ikes agolor Akirot kinga angun angatameta kec. ido kiwanakis ngikiliok narikio. Adaut ikes akiwakin akiyiar ngina emam nyedaun kinga ikwa itunganan, ido etaraut inges ngiticisio ngulu ajokak, kori araun ngolo ke ekanisa akilo ngiticisio ngulu ajokak.

Nai eyiai Akuj enyarit ace inakina. Erai ainakina ngina ka akigworo ebe "ADIAKA AYONG." Tokona ngae nait elosi atemar ebe adiake inges? Inyoni mono ibore ngini egongakina ngidinio lu? - erwor nguna ka atemar ebe ikes ikirai Ngikiristo ngulu ngorok, ka dang ebe, ikes ikirai ngulu ka Akuj, - ka atemar ikes ikiyookino. Tokona nyepedorete ikes DAADANG araut ngulu iyookino. Nguna akire mam ipei dang a lokiding kec ngini iyookino. Erai ikes ngalelin nguna itokwangitae, nguna ileleba ngakoyo nguna a ngikatwak. Emamukatar ikes akiyiar. Emamukatar tar akitogogonget adio. Mam nyikatakino Akuj nginapei kolong akiteyenikin neni a erionget a edio. Ebasi ikes ebe ikiyookino ikes anguna eraakar ikes elimunito ngun, nyepedori robo alimun ca bon, akitodolikin ngun. Iitanit ikes toriamut akitogogonget ngina ka atemar "Ebal Ekapolon ebe" ngina ka Akuj ido emamukatar ikes ngun.

Tokona kimieki atolimu nu a ne. Nyanupit ayong atemar ebe, erai ekanisa ngolo ka aliokonu bon enyarit Akuj akiki. Alo ngaet alo irworo inges nen angiseuna Keng. Eyiakatar ikes dang akiki adio ngina ebeit kitiyiata. Neni lala a ngidwe keng eroko eyiakasi lokanisae ngulu ka aliokonu ngul. Ikes ngulu irworo inges ngunakec alotooma Ngiepesoi 5;14, "Tokienyu iyong ngini ijotoe, ido tonyou alokatwak, ido ikicaikini iyong Yesu." Ajotoor emam nyera atwanare. Ejotoete lu alokiding ngikatwak. Eyiakasi ikes kinga ama tooma lodinio ngulu etwakito. ilemilemosi ikes kaapei ka ikes. Tosodi kikalouni Akuj tema, "TOKIENYUTU! tokiwa alotooma abangao ngin." Eyiakasi ikes ipotorito a ne akecekimalaunio, kipotorito dang esaa kec ka ngisilinga dang, atemasi akiyiar kec daadang neni a ngatukon a nguna itidingito Kristo ngun. Ido totamakinito atemar kori erai ibore ngini ajokan. Iitana ikes tokiwa. Emaikina tokiwa jik. Iitana ikes kibelekis ngatameta kec ido kibeleunon lowae ngolo ka akiyookino.

Ee, erai na anyamet ngina ebeitor ngulu alalak tokiwa. Nai epedor a? Inyakuni mono tokona nen Akirot a? Isiboikini mono nen Ekuwuam ngolo Akuangan tooma nakiyiar ngina a ngitunga a? Epedori mono akinyakun Yesu kitarau Inges BON erai ekalakunan a? Abala ayong mam, anera isilereunit akigiret ngina etupakinit nguna ikitumokinete ka akiyookino ngina esibwalan ngina ka agolokinio ka anyamet a na.

KRISTO A LOKINGA EKANISA

Apukokino 3:20-22,

"Toanyu, awoi ayong, ido ekongikongi: erai kiira itunganan idio etoil kang, ka tongaa ekek, alomuni ayong tooma neni keng, ido ikimuji kapei ka inges, inges dang ka ayong."

Inges ngini ipiyori, ainakini ayong inges akiboi kapei ka ayong alokicolong kang, ikwapei abunio ayong dang epiyorid ido eboikin kaapei ka papa kang lokicolong keng."

Inges ngini eyiai akit kiira nguna ebal Ekuwuam neni a ngikanisae."

Tokona, eyiai engodias ngolo apolon nakigiret na, anera isitiyaete inges ngikalalak analimonokin kec esibit eyiai Yesu ewoi alokek a etau ke edio kasecan a daadang ido kikongikongi anguna ka acamakino alomun tooma. Ketia ketemar robo ca ebe, erai kengaa nai ekasecan eketau, ebuni Ekapolon alomun tooma. Nai Akigiret naga emam nyirworo nguna ikamunito edio kasecan ikwa ipeitunganan, nai Erai eemut lo ngolo imorikinit ngakiro nguna alalak ikwapei eyiakar eemut alotooma ngina nyamet. Alotooma ngulu cicik 22 ebal, "Inges nguna ebal Ekuwuam neni a NGIKANISAE." Aso erai na Akirot ngina elimokinitae ekanisa ngolo ka anyamet a ngina ka awasia. Erai ngol epite ngolo eyiakar ekanisa ngolo a Laodekia anapaki a ngina eapunia asalun keng. Mam nyera inges alimokinet neni a ngitunga ikwa neni a ipei a ipei. Erai Ekuwuam ikilimokinit iwon neni eyiai Yesu. ANYOU KRISTO ALO KANISA.

Meere mono kwana nu nguna etakanunete kori asealunet arai kiwaakin Akirot nawai anguna angakitamatameta a ngitunga, kilunyokinai ata paapa nakibois ke Ekuwuam a ngolo Akuangan, ngipiskoopi, ngipresidentia, ngikansolai, ka ngulu dang, ka kisiboikinoi ekalakunan nawai anguna angiticisio ka ngapuroguramia, kori akimorikin ka ekanisa, kori nakisikwaanet adio ngina ke ekitiyae ke ekanisa-a? Anu ngace nguna erai kitiyakinai itoronere Inges? Erai nu nguna ata paapa! Erai na akimasar! Erai lo ekek

ngolo engaara neni a eketepegan Kristo, naarai arai bu idio a Papa (Yesu) ka aponi nyijaun, ebunui nai ece alokiro keng a elope (ekaliokon, ngolo ke esoswai) ka ngol inges ijaunete ikes, Yokana 5:43. Ekile ngolo ka asecit, lokoku ngolo ka amunyario ngol ikamari dadang.

Matayo 24 elimarit ngakitaanyuneta anakuj kan nguna etapito akolongit ngina esidio na eringa Yesu nyebonguno. Nyayeni ayong erai kianyunitotor iyes akitaanyunet adio ngina abu kitodolikin ngirwa lupei lu ikotere itogogongi akiyookino nginapei ikirworo iwon nginapei jik. Akiyookino ngin inges ngina ka atemar ebe, eyiai Yesu erai ngolo ijukaritae jik kinga, akitodol ngina ejukarere inges jik kinga ekanisa, anapaki a ngina ka awasia a na. kiitu iyong atemar ebe ananyamet a ngina engarenon alal akica noi aapikinit akilelebiar alulungu ngina ke ekanisa a ngolo ka akiyokino. Nai toyiai rika idiakar nginididici ngini anyaritae ebe, ngiticisio ngulu a Nginikolaitan, inges ainakinit akica pa ilelebikin nalulungu keng ngin. Ido ananyamet a ngina atupakini, abu akirionut tololou akitodol ngina abunio akica ngina abeit kileleba alulungu ngin toditeunia, ananyamet a ngina a ngauni abu akirionut kiyiatakin nabo noi, ka ani edoli nanyamet ngina a ngaomwon ngina arai Apaki ngina ka Akirionut, asir akica adaun jik kidong edit noi.

Tokona totamatamata nu. Ecai ekanisa alotooma akica ngina ikobunit inges aneni a Kristo. Inges erai AKOLONG. Erai ekanisa ELAP. Ido alulungu ngina ka akica ngin erai elap. Asir ekiditeu ngina ka akica ngin ameun alotoma akileleba keng sek ananyamet angina esiunan kidong erai ingole ngini cici noi. Nai abu togeu apolore nabo ananyamet a ngina a ngakan. Ananyamet a ngina a ngakanikapei, abu akica ngin kiyiatakin nabo. Ananyamet a ngina a ngakan-karei abu akica toyiai iyiata paka ngina esangakinia, ka abu dang akica ngin tosalu ido kikamari nai akirionut ngina kire erai akirionut ngina ka apaar, ido anangetakinet ka anyamet, abu akica tojongo akica anguna adaunia akirionut akikamar akwap. Eyiai tokona Kristo kinga ekanisa.

Erai lo emacar ngolo eyiai nadis. Ngina ajioto elap ka akolong abu toruwor yau akirionut ngina apolon. Abu toloma nakirionut ngina apolon alotooma ngadoketa ngakankaarei. Alotooma adoketait ngina a ngakankaarei, abu akirionut ngina apolon erai Paapa ngolo a Roma (Paulo ngolo angikan-kapei) abu tolot Palestin alosit apeyo ngina akuagan Yerusalem. Enyaritai Paapa ngolo Paulo ngolo angikan-kapei. Erai Paulo ekiakia ngolo esiaunan ka alosi ekile lo ka ekiro ngolopei ngol. Toripunite erai ngolo a ngikankapei, kori enamba ngolo a itunganan. Erai nu nguna eriamun tei. Ka ngina alosio inges Yerusalem, abu elap kori ekanisa toloma nakirionut ka akileleba. Ikes ngun. Erai na asalunet. Emam nyelunyar anyamet na akitodol ngina itodolikinotor dadang. Ikote nenepie Ekapolon Yesu, bua atipei!

Tokona ikiyianyuni iwon apolou ngina keyiakatar ngimusabibui ngulu yarei ngul, epei ngolo iyookino ka ngolo ka aliokonu. Ka dang ikiyianyuni iwon a ne apolou ngina ayiakatar Aburam ngisapa ngiarei, epei ngolo auritae alotooma akuwuan (Ngolo abu kisicanite Isako) ido epei tourunae alotooma akikonget. Tokona ikiyianyuni iwon atemar ebe aponi kidounoi ngimuu ngiarei ngul alotooma ngikaauriak ngiarei ngul, epei kec arai ngolo ayeni ka tomina ngiboro ngulu ka Akuj, ka ngoloce dang toyeni kojokan nguna ka akiyookino a nginapei a ngin, ido nyeraakasi ngulu ke epei kuwuam, ido anen abu ngoloce kisicanite ikoku ngini arai ngini seuna. Pa abu Akuj tojamaki inges anguna ca ka ajamakin. Abu inges tojamaki a nguna a eseuna. NYEPEDORI ESEUNA akisican eseuna. NYEWANI ESEUNA eseuna. Erai ngulu ejamakinitae ikes isicanete ka akirikar dang ngulu eseunitae. Okoe, ilipaka nai ngulu ejamakinitae lu. Eosok dang noi. Erai ikes ngulu itorunito nateker ngina a Kaino, a ngolo erai ekinyomit ngolo a etiang. Apotu ikes kolong todoko Babel kec, apotu dang todoko ngitaunio kec, todoko tar ngibukui kec, toyiakasi rika ikes enyarito Akuj. Itengerito ikes ekinyomit ngolo a kire, ido epedorito dang akitiyia daadang nguna ecamito ikes, (Tar a Lokiro a ngolo a Ekapolon) akirikar ngiseuna ka Akuj jik. torai bo iitana ikes. (Nyo nai epoida a ngamilo a neni a ngicok a ngakima?) erai kemamukaun ngamilo anakima apaki ngina iwakiniata ikes ngicok, inges robo atemar emamukaun ngicok anakima, ata kikote neni dang, nyo nai ibore ngini etakanikini ngamilo ekau? Eponio ikes akicunyar ka akim a ngina nyedunge. Ani bo ngakima? Ai eyiakaun ikes? Eponio akiudar ikes lodula Keng. Inges atemar neni eyiai Inges.

Okoe, ngiseuna ka Akuj, tokienyete. Tosiomete kojokan. Torakasi ngulu icoikina. Kitiyiautu akiteyiaro kus alotooma akuriano ta amaran. Togongakinos neni ka Akuj ido togogongioto alotooma apedor Keng. Naarai ekusimoit Satan eyiai irimirimi ikwa engatuny iwarit ngini enyami. Tokienyete kilipete ka torakasi ngulu icasito. Erai na apaki ngina ka awasia. Adolokis tokona emusabibu ngolo iyookino ka ngolo ka aliokonu nakonore kec. Nai eroko ngakima nyekoniuno ejok, eponio aenuwar etama ngolo adau akonore ngol a nguna ka akicunyo. Ingolik iyong a? eyiakasi daadang elomete natukot ngina a ekansol a ngolo a ngikanisae a ngulu ka akwap. (World council of churches). Aenio kec nai ngina. Alotoma apaki ngina eapi ebuni akiudaro ngina a ngakima ayiakaun. Nai tokona alosaa alo eyiakasi ngikuwuamin ngulu arei ngul daadang itiyiaete alotoma ngimusabibui ngulu arei ngul. Tolomutu alokiding etama togeutu akipikor ikotere ikimarakinio iyes dang araut ngulu itemokino ariamun akiturio a neni a Ekapolon kus, ka toraut dang ngulu itemokino akipuka kapei ka Inges.

EKICOLONG NGOLO A KELOUNAN

Apukokino 3:21,

"Inges ngini ipiyori ainakini ayong inges akibo kaapei ka ayong alokicolong kang, ikwapei abunio ayong dang elounia ido eboikin kaapei ka papa kang lokicolong keng."

Tokona, nyo mono ebeit iwon epiyosi? Erai ngin akingiset ngina ajokan ngina iitana kingitatei a ne. Nai meere ngin atametait ngina eyiai nasiometait na, anera meere noi ingitae a ne IBORE NGINI ebeit iwon epiyosi nai erai EPITE ngolo erai kilounere iwon. Iitanit rika ne aosou, nyo mono epol noi, ayenut mono ibore ngini erai kilounae iwon, tar keyenio sek iwon EPITE ngolo kilounet a?

Akingolikinet ngina ka atipei neni a Ngakigiret a ngun itodiarito epite ngolo elounia Ekapolon Yesu ikiinakini iyong akiyookino ngina a ngakiro a nu. Alotooma Matayo 4, neni etemio Satan Yesu, abu Inges kilou akitemiet ngina ekatakinitor Satan Inges ka Akirot, ka torai Akirot kire bon elounia Inges. Alotooma ngakikatakinet ngauni nguna apolok nguna ekwaan ka nguna kolong Alomanikor ke Eden, ekibure ngolo ka akuwuan, ekibure ngolo a ngakonyen, ka ekituri ngolo ka akiyar a na, abu Yesu kilou ka Akirot. Abu Eva kibusokin alotoma akikatakinet ngina a Satan anguna pa abunio kisitiyaa Akirot. Abu Adam kibusokin ka akiyecekin jik akibil Akirot. Nai abu Yesu kilou ka Akirot. Tar tokona dang kimieki atolimok ebe erai ngol erot bon ngolo iraunia iyong ekelounan, erai inges nabo dang tar erot epei ngolo ianyunia iyong erai kiyiai iyong akiloun, anera emam Akirot ngin NYIBUSOKIN.

Tokona toanyu iyong nabo epite ngolo elounia Yesu dang ngatukon ka akwap nguna a ngidinio. Ngina erucakinitere inges akingitingit, ngikiliok ngulu asiomito ngakiro ka Akuj alosukulo. Abu Inges kisitiyae Akirot bon alotooma ngapakio daadang. Abu dang kirwor nguna ainakinit Papa inges erwor bon. Emam apaki adio ngina pa eguriar akwap anguna ka aosou angina ayiakatar Inges anera arai aosou ka Akuj.

Tar alotooma akiyar Keng dang bon, ngina ayiakar inges iliaka alotoma akiyar Keng bon, abu inges kilou ka arimaar Akirot ka Akuj.

Alotoma ekitabon ngolo a Ngiburanian, 5:7, ebala ebe,

"Anaparasia anguna ka akuwuan keng, abu Yesu kilip ka kimaima dang, ka akigworo a ngina apolon ka ngakiyo, neni eyiai ngol, ngolo apedorit akiteyar inges anatwanare, topupunoi dang anguna ka akerit keng Akuj. Ata kerai inges lokoku, abu kisiau akipup alotoma nguna eteriebeta inges. Tosodi kedau akitodolikinio, abu torau ngolo eyiauni akiteyar ngina nyedaun neni kec a ngulu epupete inges."

Nyo nai arimaarit Inges? Akirot ka Akuj.

Tokona, emam itunganan idio ngini iboikin lokicolong ngolo ke Ekapolon Yesu Kristo ngol, mati eyiarit alopite a ngolo eyiakar Akirot ngin. Ngakilipasinei kon ngun, alungenen kon ngin, akienen kon ngin - nyemisitae nginibore ca daadang iyiauni iyong neni ka Akuj - mam alotoma ngiboro ngul daadang ibore idio ngini ikiinakini iyong akiboikin lokicolong Keng. Einio ekicolong ngol neni ka aterana a ngina ka AKIROT bon. Ikwapei emoriata ekabaka ka akabaka ekicolong anguna imorikinakatar inges ke ekabaka, inges atemar ikes bon ngulu ka Akirot a ngin, ikes epote akimor ekicolong ngol a ngina eraakar inges dang ngolo ka Akirot a ngin.

Kiitunite iyong atemar ebe ikidau iwon akitodiun ka akilerer alotooma nganyameta ebe, ikwangina ebusokinotor Adam ka Eva anguna aponiata ikes toesikiniata Akirot, aso abu anyamet ngina ke Epeso dang kibusokin anguna abunio inges kiyotoria iwadio cici Anakiro, paka akitodol ngina abunio akikutor ngin kiyiatakinor alotooma nganyamet ngunace nguna atupakinete. Ikiyakatar tokona iwon aesikinio ngina ka Akirot alotooma ngikanisae ngulu ka akwap. Anyamet ngina a Laodekia na, ebuni asalun alotooma akirionut ngina engerere Akirot, inaki nai nen Ekapolon eakari alokiding keng. Ewoi Inges a lokinga tonyarite ngulu Keng ngulu iwapito inges ka erimaarito Akirot. Kedau Ekuwuam ngolo Akuangan akidodiar anadoketai a ngina apolon noi, ebuni igurup ngini cici ngini iwaritae ka kisanitetei en alosit ayiakaun ka Yesu.

ADAUNET NGINA A NGANYAMETA A NGIBUKUI

Erai anyamet na ngina a ngakan-karei ngina esaluniata nganyameta ngakan-karei daadang. Iitana ibore ngini abu kisiaki ananyamet a ngina esiaunan kori ananyamet a ngina ke Epeso ngin, todol naraito keng ka nalemio keng dang alotooma anyamet ngina ka awasia ngina erai Laodekia na. Epote ngikito ngulu a emusabibu ngulu yarei ngul akira ngaraito kec nguna ka awasia. Epote ngikuwuamin ngulu yarei ngul akisalun etic kec alotoma apaki ngina idodiarotor ikes anakidodiar a ngina ka awasia a na. adaun aere ngina a ngikinyom, ka abukio ngina a ngakipi, ka apolore kec dang akirikakin. Adaun akiporo. Etemokin tokona ekileng dang anguna ka akilem.

Alotooma ngingaeta 15 paka 18 ngulu sek aroko iwon esiomio, eriamunio iwon a nen epite ngolo eyiakar akonore ngina ke emusabibu a ngolo ka aliokonu, ekuwuam ngolo ka aliokonu, ka ngitunga ke ekanisa ngulu ka aliokonu. "Ayeni ayong ngikonitico ebe nyililim iyong kerai dang nyimwana. Ketia kejak kerai tolilim kori tomwana! Aso anguna ijalama iyong, ikwabo nyimwana keraidang nyililim, ekemwauni ayong iyong anakituk kang. Anera ibala iyong ebe, arai ayong ekabaran ido abarit, ka emam ibore

eitanit. Ikwabo nyiyeni iyong ebe irai ekangican, ngolo ikitimitoi, ekuliakit, emuduki, ido ngolo ileri ikongin. Aso eketutuki ayong iyong ebe, togiel aneni kang esabu ngolo ililiunitae ka akim, ikotere ibari, ka nganapito nguna akwangak ikotere inapi, ikotere nyetakanut ngileec ngulu ka akiler kon, ka ekitoe ngolo kiwosa nakonyen kon ikotere ikienyuni. "Emam sek alimunet adio ngina elimunit angerio ngina pipil ngina ikoni ngin, ka dang amam ngitunga ngidies ngulu elipak ngulu eturok ka tomunara ngulu eitana tolimokinae ngakiro nguna ikote ngun."

Alotoma engaet 21,

"Inges ngini ipiyori, ainakini ayong Inges akiboi kaapei ka ayong alokicolong kang, ikwapei abunio ayong dang epiyoria ido eboikin kaapei ka Papa kang lokicolong keng."

Ikiriamuni iwon emusabibu ngolo iyookino, Ekuwuam ngolo iyookino, ka ngitunga ngulu iyookino ngulu a ekanisa ikearita paka lokicolong ngolo ka Akuj ka etacit dang ngolo apolon, ngolo aponio atacia egurup ngol ngolo itiditeuna ka torai ngitunga ngulu ke Ekuwuam ngulu icasito.

Ngakiro nguna a Yokana Ekebatischen ngolo edodiarit nguna ebuni Kristo etic akitodolikin, alotooma eyiakae ngolo ke ekanisa a ngolo iyookino ka ngolo ka aliokonu.

Matayo 3:11-12,

"Ekebatisae ayong iyoes a ngakipi akitodiun ebe ibelekis iyoes ngitain; nai inges ngolo ebunit alokau kang eyiai apedor akilo ayong; nyitemokino ayong akikod ngakemuk."

Ikibatisae inges iyoes ke Ekuwuam a ngolo Akuangan ka akim. Eyiai ekerite nakan keng, epiari akekipie kojokan, ecunakini ngakima keng lodula, nai icunyakini ngikabinin kan akim a ngina nyedunge."

Eyiai Kristo, ngolo erai ekaleman ngolo apolon, akilem ngaraito nguna ka akwap. Ecunakini inges ngakima lodula anguna ebunio inges aomun ngulu Keng ido ebuni inges akijaun ikes toma nakuwuan Keng ngina a jik. Ido tobongu nai amunyar ngulu aronok ka akim angin nyitudungeun.

Akimunono ngina ke etama ka ngakima ngina eyiai Matayo 13:24-30, adau kona akitodolikin.

"Tolimoki Yesu ikes akitadapet ace, tema ebe, apukan ngina ka adis ikwaan ka itunganan ngini keekinit ngikinyom ngulu ajokak mana keng: Nai ani eringa ngitunga ejotoete, bu emoit keng toeki etama kiding ngakima, tosodi tolot. Ngolopite arupuniata ngakima, toraa ngaraito, tosodi totakanu etama dang. Tosodete potu ngiketiyiak ka elope akai temasi neni keng ebe, Ekapolon paarai ngikinyom ngulu ajokak iekinit iyong mana kon a? Ai bo kebungio etama? Tema inges neni kec ebe, emoit etiyiae nu. Temasi ngiketiyiak neni keng ebe, icamit iyong isua orutosi a? Tema inges ebe, emam, ngarukwa alotoma akirut etama, irusetete dang ngakima kaapei. Kimiekisi daadang topoloto akitodol akilem, ido alotoma apaki ngina ka akilem atemari ayong ngikalemak ebe, torututu mono etama, toenuwanasi ngikiesi kicunya, nai kirirakisi ngakima lodula kang."

Eyiasi tokona ngakima ka etama ngulu iriamarito apol daadang ediyediye ameun ananyamet a ngina esiaunan akitodol tokona, alemio. Adaut tokona nguna abu atukot ngina kolong a Nicia tolosikinite akiwarit, akitiyiaun. Alotooma apedor ngina apolon ngina a ngatukon, ebuni ekanisa ngolo aliokonon akinger idiobore daadang ngini erai akiyokino, ka dang ebuni nabo agogongiyor noi ka ariamun agangan alotoma apukan, tosodi kitemoki nai epite ngolo kitongopiaret jik ekanupan ngolo iyookino. Nai ani eringa inges ebala etodolik epulan keng ngolo aronon ngol, kiudaretei ngakima lodula. Nyepote nabo ngakima ke etama apolore idunyasi ediyediye. Mam nyeriamuni etama arerengu adio nabo aneni ka Akuj anguna ka ayiakau a ngakima, anerai epote ngakima aekar ido ebuni anyunyura ka Akuj abukun alotoma akipucet ngina a ngakan-kapei ngina ebuni angetar anapaki angina emunyarere ngikaronok.

Asir ayong alimu sek atemar ebe, adau emusabibu ngolo ka aliokonu araun ngaraito keng ananyamet a na. epote ngaraito keng apol ka akokore dang. Erai ngun nguna iyookino. Ekanisa ngolo ilelebakatar ekuwuam ngolo aronon lo, ka kileleba aronis, eponio apukor inges ikwa ecokit ngolo ke ebobore a ngolo abu topolo torau ekitoe ngolo apolon ngolo apotu ngikieny ngulu ka ariet todoko naten keng, ebuni arakau eketidingan a Kristo erauni akou keng ngolo erai akimunono ngina ke erasi. Iyokino nu daadang. Ani nait erai kiyookino nu, inges atemar ekanisa dang ngolo ka Ateran ebuni akonore, ido akonore keng ngin erai akimorikina keng ke Ekapolon keng alopote a ngolo ka Akiro, ido arikio ngina ebuni neni keng erai, akimunono ngina ka Akuj, ngolo erai Kristo. Ebuni ekanisa ngolo aliokonon ka ngolo aratanan lo abunore ka apedori keng a daadang ka apedori ngina ka apukan, alotoma apedori keng ngina ileere ka apedor ngina ka apukan ta apedori ngina a ngikuwuamin a ngulu ka akirionut alosikin emusabibu ngolo iyookino. Ebuni emusabibu ngolo iyookino lo alotooma akileleba ngina ke Ekuwuam a ngolo Akuangan ka Akiro akitiyia etic ngolo ka apedor ngolo kolong etiyiae Yesu. Erai nen anapaki a ngina eapikinia inges amoru ngina ka arapet keng, ido ikwanikin ka Inges alotoma Akiro, ebuni Yesu ikotere Ateran ka Eteran imorikinosi ngina a jik ikwa ipeitunganan.

Tar tokona dang ngiboro ngulu akalimonokini ayong iyes eyiakasi etakanete erai ngulu ikirikaunito iwon. Atukot ngina ke etama ngina elosikinit akimorikin ngidinio daadang adau ayiakaun tokona kire (Ecumenical move). Nai tokona etakani atemar ekaduaran dang ngolo ka anyamet a ngin ka awasia ebeit yiau eemut aneni ka Akuj ngolo ingarenikini abunore ngina ke Ekapolon ngina a ngarei. Anerai erai eemut keng ibelekini ngitai ngulu a ngidwee neni atapapa ngulu kolong a pentekost, ka alotoma akinyakuno ka Akiro, ebuni akinyakuno ngina ka apedor dang abongun.

Toanyutu iyes ngapakio nguna ationok nguna ikiyiararia iwon nu. Epite ngolo ebeitor iwon atorautu ngulu ikicoikina ka atoraakasi dang ngulu ikiyookino Anakiro Keng a na, ikotere iwon nyikilema idiobore kori nyikiyiatiki idiobore toma nen, anera inges ngini elosi erwor nguna pa erworit Akuj itarauni inges ekaliokon. Ibore ngini ayiakatar ayong natametait kang en: alotoma aapikinet ngina a ngikaru agolokin ngalipio ngarei, abu akoro a nguna ke Ekuwuam ka Akuj togeunite alotoma anyamet ngina a Piladelpia, abu nen kitolomu akigworo a nguna ke Ekuwuam ka Akuj. Kedau Akuj abongokin akigworo ngin, abu inges tocamaki ngangajepa, akibel ngangajepa, ka akidwar, ka atipei abu egurup edio toporu ngolo agelaana noi alotoma Akiro, kitemut akitatam ngina ebala ebe erai erwor ngangajepa emacar ngolo ka akibatisauna itunganan kan Ekuwuam ngolo Akuangan. Elwaka ngangajepa noi anarakau emacar ngolo ka ariamunit Ekuwuam ngolo Akuangan. Erai ca ikes nguna itiyiasi nai mere akitogogonget ngina ka Ariamunit Ekuwuam. Nai aliokonu ngina ka akitatam a ngin emamukatar tar Ngakigiret ngadies nguna itogogongito inges, nai ikes ngulu ericito akitatam na, apotu toyeut atukot ngina atiakarotor anguna ka akitatam a ngin, ibore ngini ikitodikini iwon atemar pa keyiakasi sek ikes nakiyokino ikwa ngina aponita ikes kitunupiata ngitunga ngun. Okoe, ngina aponiata ngangajepa ngun atakanete erai ibore ngini ajokan. Abu nen tosubite abongun ngina ka apedor a ngina kolong a Pentekost. Nai abu nen kitodiu atemar mam pa kikote neni, pa ekoni neni anera apotu ikes toyeut atukot.

Ido erai nen atwanare mere akiyar. Abu ibore ngin totakanu esibit ibore ngini iyokino kire akitodol ngina abunio tomodikinia ngasepico nguna alalak noi. Tokona erai pa kerai ngun nguna a kire inges atemar kerai kare kire nyo ibore ngin? Arai ngamilo nguna atakanete a nakou ka atoromi a ngina aliban a ngin, nai totakani esibit ibore ngini a kire. Tar kilot iyong lomanikor napakana iriamuni iyong ngamilo ebunakina itam kode ngicok kire ikwabo eroko erai ngamilo kongin, (Anerai eroko ngicok nyepena naturot ngin) aso erai ibore ngin ngamilo nguna alibak nguna nyalik tar kesibit ikwaan ikes ka ngicok dang ngulu ebeit aponare ekau. Iitana ecokit ngolo a ngakima ngolo a Pentekost ngolo esiaunan ye abongun nabo anyamet angina ka awasia a na. Aponi tonukakinae inges alo Nicea. Abu torup anyamet a ngina a Sarudio, ido abu atorom keng topolo anyamet a ngina a Piladelpia, ka iitana tokon anyamet a ngina a Laodekia. Pa apedorit inges abongor jik nakileleba keng ngina esiaunan ya paka ngina abongunio Akiro daadang ka akileleba. Aroko ekadwaran nyebuno, nai tokona ikwapei eyiakar apaki na ngina tokona ikiwaar iwon anyamet a ngina a Laodekia a na, ebeit (Ekadwaran ngolo erai ekiakitono) ngolo ka Apukokino 10:7 toyiai nakwap. Arwait apei nabo, ebeit nguna ebekoi ebe "Irworo Ekapolon ikona ta" toyiakaun nabo nakwap ne, ka kitemokino dang akidodiara alotoma akitogogonget ngina a kire. Angun eyiai ekinyomit ngolo Iyokino akonore, IDO EKAU KENG TOYIKAUN AKILEM.

Apaki ngina ka akilem, ee, apaki ngina ka akilem. Eponio nai ngikito ngulu ke emusabibu ngulu yarei ngulu ilogilogakina ngakeceten iwapei elosio kwana akityak. Ngaraito nguna a ngimusabibui a ngul ngulu sek ayakasi nagelaanut ngin eponio acunakin tooma lodulai ngulu egelegelia. Epote ngikuwuamin ngulu yarei ngul alosit angolo kuwuam nakibois keng ngina sek itemokinitoi a nguna keng. Tokona erai na apaki ngina ebeitor iwon eirariata anyaritoi ngina ka awasia ngina enyaritere Ateran ngina erai Ngakima bon. "Tolomutu alotooma keng ngikatunga ikotere nyiraut ngikamorak ka inges ngasecisia keng ikotere iyes (ngakima) nyimora ka inges (etama) ngakisicanet keng (ngakisicanet nguna apolok nguna irworit akipucet ngina a ngakan-kapei ka Matayo 24).

AKIRETAKINET NGINA KE EKWUAM NGINA ESIDION

Apukokino 3:22,

"Inges ngini eyiakatar akit, kiira nguna ebala Ekuwuam neni a ngikanisai."

Erai na akiretakinnet ngina ESIDION. Nyeyiakaun nabo ace. Adaun akitemokin akai ngina ke ekicolong. Ngapeteta nguna tomon-ka-ngarei dang adaun apetakin. Ngirukudei dang ngulu a egolit adaun asubakin. Ngidorin dang ngulu itiyiaunitae a ngasuwa a nguna ebusak adaun akitonyoun ka aenikin lopetae kec. Eyiai Inges ewoi ikoni akai ngina ikoni erongat ido kibus ka toyiakatar asir dang noi. Tar ngisubuna dang ngulu eyiakasi Nakuj, ngulupei erai ikes sek etemonokinete inges, ewaasi ka tobulite ido kisiemeete inges erai ngina eumokina noi, anera eyiai inges ipareo ka tocai ka akibuses angina nyikoni ngina ka akwap. Edio kabila daadang ngolo ka akibuses keng itodiarit eemut ngolo ka ajokis ka Akuj ngina eumokina ka amina ngina a Yesu. Erai inges etaun ngolo itemokinitoi a nguna a ngitunga a ngulu itemokino. Eyiai inges idarit ngiketunga, ido alotooma apaki ngina euriyiana, epote ngiketunga akilelebun lorukudei keng ka alelianus angina apolon. Ee, erai na anyaritoi ngina esidion. Nyebuni nabo Ekuwuam erwor alotoma anyamet ace. Adaun nganyameta.

Nai kitalaka Akuj, alosaa alo, eroko anyamet na nyesaluna. Eroko inges igworo. Ido akekigworo emam bon nyeyiai tooma naki nguna ke ekuwuam nguna a ngitunga kan ekuwunam Keng, nai tokona ana nabo eyiai ekaduaran lokitela. Ido ebuni nabo Akuj apukor akiyookino ikwapei abunio topukokinia kolong Paulo. Alorwa a ngulu ke ekiakitono a ngolo a ngikan-karei, a lorwa angulu ka anyamet a Laodekia, ebuni ekiakitono keng apukor akimunono ka Akuj ikwa ngina apukokinitere Paulo. Ebuni inges erwor, ka ikes ngulu ijaunete ekaduaran lo alokiro keng, epote ikes ariamun abongokinet ngina ajokan ngina ka akijanakin a ekaduaran a ngol. Epote nai ngulu iirarete inges ariamun arerengu ka epote dang araut ngipei alotoma ateran ngina ka awasia ngin, ngina elimitoi alokitabo a ngolo ka Apukokino 22:17,

"Ebasi Ekuwuam ka ateran bua."

Ngakima ngun (Ngakima nguna erai ateran) nguna apotu todoto kwap alo Nicea ikes abongut nabo araut Akirok ngina erai ngicok nabo. Kituritei Akuj ngikaru daadang. Ee, kiirasi ekaduaran ka Akuj ngolo a kire ngolo iyiakiunit Akuj apeleun nanyamet ngina ka awasia na. Eirasi ibore ngini ebunit aneni ka Akuj ngini ikilimokini inges iwon, nupei ngun irworo ateran dang. Ebuni Ekuwuam, ka ekaduaran, ta ateran erwor ipeibore. Ka iitana nguna irworosi ikes ngun torai nguna sek elimuno alotoma Akirok. Elimunito ikes napakana ebe, "Tolomutu alotoma keng tokona ka totiakunos." Aeka anyaritoi ngin. Eyiai anyaritoi ngin elosi kingaren. Neni ebai ai enyasar eporoto? Nyikiyeni iwon, nai ipeibore ngini ikiyeni iwon en ebe, emam nyeyaikini jik aoyau, anerai erai na anyamet ngina ka awasia.

Inges ngini eyiakatar akit, kiira nguna ebala Ekuwuam neni a ngikanisai. Adau Ekuwuam erwor. Akolong ngina eyiai adooyor eapi apiripiriaikin lokaru ngulu emam asalunet anguna anganyameta a ngikanisai. Anen tongetakin nai daadang. Anen eruwor akigel abunore. Nai arai kitiyanara Akuj kaapei ka iyong alotooma ngamoretta nguna irucanakina nu kan ekuawuam Keng, arai iyong tokona tobobong neni Keng alotooma akiki ka kipotok akiyiar kon neni Keng kotere ikiinak iyong Ekuwuam Keng akiyiar ngina emam nyedaun.

www.messagehub.info

Ngalimonokineta nguna a
William Marrion Buranam
 "...alorua angulu ke etoil..." Apuk. 10:7